

específiques o per la seva pròpia configuració. Si definíem les primeres com habituals, aquestes les hauríem de definir com especials o extraordinàries.

Entenem que aquesta classificació o divisió en estrats és artificial i que, de fet, una anàlisi exhaustiva de la realitat en aquest àmbit, ens podria descobrir iniciatives que encaixarien amb dificultat en els paràmetres definits. La metodologia però de l'estudi, permet utilitzar aquests criteris, atès que l'objectiu de la selecció de la mostra no és que sigui representativa d'una hipotètica població d'àmbit mundial que recolliria totes les iniciatives d'aquest tipus que existeixen. La selecció mostral pretén mostrar i descriure una realitat de la intervenció, de la qual, els casos analitzats, en seran exemples.

El procediment de selecció dels casos a partir de la definició d'aquests criteris, és el de "casos típics". Els casos seleccionats per a l'avaluació, amb la delimitació, habitual-extraordinari que hem introduït, representen només una part de la disparitat d'iniciatives d'intervenció sociocultural amb tècniques i elements teatrals que es produeix en la realitat i, com a tals "casos típics", la informació que d'ells s'obtingui no es pot generalitzar a tot el conjunt de les situacions.

Recordem que el nostre propòsit no és tant descriure el conjunt de notes que determina la "població"

de casos d'animació sociocultural en els que s'interve sobre les comunitats amb tècniques i elements teatrals, com verificar la funcionalitat d'un instrument per a descriure i valorar les situacions possibles. Això no exclou però, que es puguin advertir certes notes característiques que resulten compartides en tre les diverses situacions i, en la mesura que ho són, es presentaran com a tendències identificadores de l'àmbit.

En el quadre N°. 29 hom presenta les iniciatives d'intervenció sociocultural amb tècniques i elements teatrals seleccionades per a l'aplicació del procés d'avaluació. Hem assignat un número a cadascuna de les iniciatives per a facilitar l'anàlisi i la confecció posterior dels diferents quadres.

Nº.	INICIATIVA	CARACTERIS- TIQUES	NOMBRE DE PERSONES	AVALUADOR
1	Agrupació tea- tral Santa Colo ma de Farners	Habitual	24	S. Riera
2	Grup de teatre de Wad-Ras. Presó de dones	Extraordi- nària	12	X. Ucar
3	Ventall teatre Orfeó Vigatà.	Habitual	25	E. Fatsini
4	La Passió d'Es- parraguera	Extraordi- nària	400	X. Ucar
5	Grup de teatre Antifaz	Habitual	25	C. Mallo
6	Cia. d'especta- cles Teatriu. Manresa	Habitual	15	N. Flotats
7	Centre Cívic La Sagrera.	Habitual	5	E. Romero
8	Messe des Tra- vailleurs (França)	Extraordi- nària	200	X. Ucar

QUADRE Nº. 26: Relació d'iniciatives analitzades:
característiques i avaluador.

C. TRETS DEFINITORIS DE LA MOSTRA

Com s'havia previst, la mostra amb la qual hem treballat està estructurada funcionalment en tres tipus: la institució, l'animador i els destinataris.

Totes les iniciatives analitzades, a excepció de dues, es troben ubicades en una institució. La variabilitat d'aquestes institucions és a la pràctica sociocultural molt gran. Les institucions on s'ubiquen les diferents iniciatives són, tanmateix, molt variades i així trobem des d'un patronat, fins un centre cívic, una associació o un orfeó.

El nombre d'animadors per iniciativa és variable. El sentit comú diu que quan més persones composin el grup destinatari tants més animadors haurà d'haver-hi, atès que només això pot possibilitar una adient atenció dels segons vers els primers. A la mostra analitzada però, podem observar que això no sempre resulta cert, doncs grups petits treballen amb més d'un animador. En general, això es podria explicar per les característiques definitòries de la intervenció o per les pròpies del grup destinatari. Globalment considerada la mostra que hem treballat es compon de 13 animadors.

Pel que fa al grup destinatari, s'ha seleccionat un total de 83 persones repartides de manera

desigual entre les diferents iniciatives. Com es va indicar, en aquelles iniciatives amb menys de 15 persones s'ha treballat amb tots els casos. En aquelles que comptaven amb un nombre superior s'ha intentat seleccionar un grup representatiu en funció de l'edat i el sexe.

En cadascuna de les iniciatives s'han realitzat també tota una sèrie d'observacions. També aquestes han estat variables en funció de la disponibilitat dels membres que composaven el grup destinatari i del propi avaluador. S'ha intentat però, que en cap cas hi hagués menys de tres observacions per iniciativa.

Totes aquestes dades relatives a la mostra, amb la qual s'ha realitzat el nostre estudi, es poden observar en el quadre N°. 30.

Inicia- tiva	Institu- cio	Ciutat	Qüest. Insti.	Qüest. Animador	Qüest. Destinat.	Obser vac.
1 FARNERS	Cercle Cultural Colomenc	Santa Coloma de Far- ners (Girona)	1	1	15	8
2 WAD-RAS	Presó de dones	Barcelo- na	1	2	8	9
3 VENTALL	Orfeó	Vic (Girona)		1	4	3
4 LA PASSIO	Patronat	Esparra- guera (Barce- lona)	1	3	17	7
5 ANTIFAZ	Grup d'amics	Barcelo- na		1	13	3
6 TEATRIU		Manresa (Barce- lona)	1	2	11	4
7 SAGRERA	Centre Cívic	Barcelo- na	1	1	5	4
8 MESSE DES TRAVAI- LLEURS	Associa- ció	Le Creusot (França)	1	2	10	2
T O T A L			6	13	83	27

QUADRE N°. 27: Trets definitoris de la mostra amb la qual s'ha realitzat l'estudi.

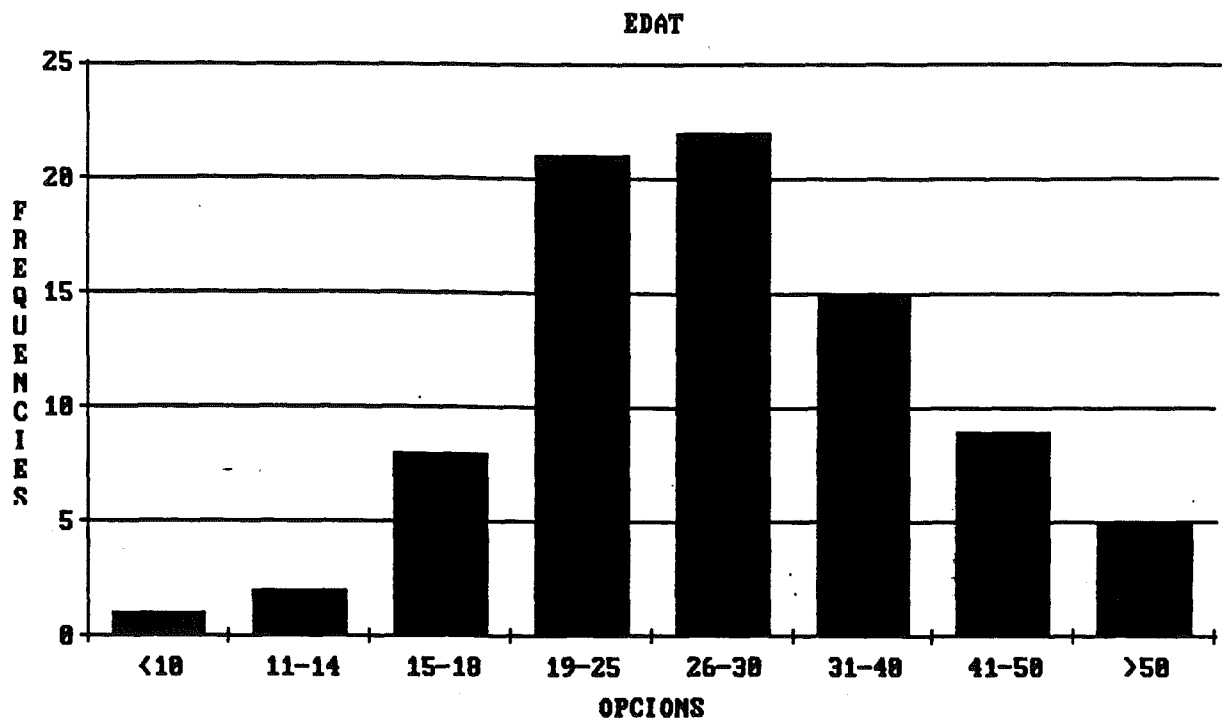
En el grup d'animadors ens trobem amb persones de tots dos sexes i amb edats variables. Hom pot observar aquestes dades en el quadre N°. 31.

HOME	DONA	FRANJA D'EDAT
1		19 - 25
4	1	26 - 30
1		31 - 40
2	1	41 - 50
3		> de 50

QUADRE N°. 28: Sexe i edats dels animadors.

De les 83 persones dels grups destinataris trobem que 35 són homes i 48 són dones, el que correspon a un 42.2 % i a un 57.8 % respectivament. Aquesta diferència prové segurament del fet que una de les iniciatives (Wad-ras) estava composta únicament per dones. Si l'eliminem els percentatges s'equilibren resultant que un 46,7 % de les persones doren homes i un 53,3 % dones. L'únic que podríem concloure vista la mostra, és que no sembla haver discriminació en les intervencions socioculturals amb tècniques i elements teatrals en funció del sexe. No tenim, d'altra banda, elements que ens facin pensar que el sexe sigui una variable significativa.

En analitzar aquests tipus d'intervencions dèiem, que una característica definitiva n'era que aquelles eren intergeneracionals. En l'histograma de freqüències que es presenta a la gràfica N°. 4 hom pot comprovar com, en aquestes activitats, hi ha persones de totes les edats. Malgrat tot, el 51.8 % dels membres dels grups destinataris de les diferents iniciatives s'agrupen entre els 19 i els 30 anys.

GRAFICA N°. 4: Edats dels participants en els grups destinataris de la mostra.

IX. RESULTATS DE L'AVAUACIO

- A. RESULTATS DE L'AVAUACIO DE CADASCUNA DE LES INICIATIVES.
- B. ELEMENTS COMUNS I DIFERENCIALS ENTRE LES INICIATIVES.

A. RESULTATS DE L'AVAUACIO EN CADASCUNA DE LES INICIATIVES

En aquest punt s'analitzen:

1. Agrupació teatral Santa Coloma de Farners.
2. Taller de teatre de Wad-Ras. Centre penitenciari per dones de Barcelona.
3. Ventall teatre de l'Orfeó vigatà.
4. La Passió d'Esparreguera.
5. Grup de teatre Antifaz.
6. Grup de teatre Teiatru.
7. Grup de teatre del Centre Cívic "La Sagrera".
8. "Messe des travailleurs" (França).

1. AGRUPACIO TEATRAL SANTA COLOMA DE FARNERS

1. AGRUPACIO TEATRAL SANTA COLOMA DE FARNERS

Quan aquesta agrupació acomplí els seus cinquanta anys d'existència, el seu director, L. CANTALOEZELLA, escriví a la introducció del Butlletí Informatiu del Cercle Cultural Colomenc:

"Els que formen part d'una Agrupació teatral, d'una manera activa, sigui actuant com actors o bé darrera l'escenari, són normalment coneguts com aficionats al teatre. Com totes les aficions, el primer que es requereix és la corresponent vocació i una bona dosi d'esperit de sacrifici, doncs és innegable que és necessari per a la gent que tenen primordialment el seu treball i els seus lligams familiars i particulars. Naturalment, per altra banda, apart de la vocació, té també el seu corresponent premi, o sigui, la contrapartida, a base d'unes hores agradables de convivència amb els altres aficionats, que creen entre ells uns lligams amistosos i de companyerisme, moltes vegades d'una altura i una força normalment insospitades i molt fora del corrent. Té també el premi de l'aplaudiment del públic, que esborra la majoria de les vegades amb alegria els moments de sacrifici.(....) Com a celebració i amb motiu de les Noces d'Or, avui ens fem diferents propòsits amb la il·lusió de poder portar-los a felicitat terme.

Promoció del teatre.

Ampliació de l'Agrupació.

Organització d'una Mostra de Teatre.

(.....) Esperem i desitgem que aquesta promoció encengui l'afició i el desig de formar part d'una manera activa a una sèrie de jovent, que reforci el nostre quadre, fent possible una major activitat, sense que resulti feixuga pels components i faci que el públic disfruti de més amenitat i variació per part dels actors que fan les representacions.

No cal dir que aquest desig es vinculat a l'aportació moral de tot el poble, la primera força que ha d'animar-nos." (1982:4).

Amb aquesta exposició de motius s'expressa el veritable potencial del teatre com a eina d'intervenció sociocultural per a les comunitats. Potencial del que, en

aquest cas, la direcció del grup i, per tant, el principal animador, sembla ésser perfectament conscient.

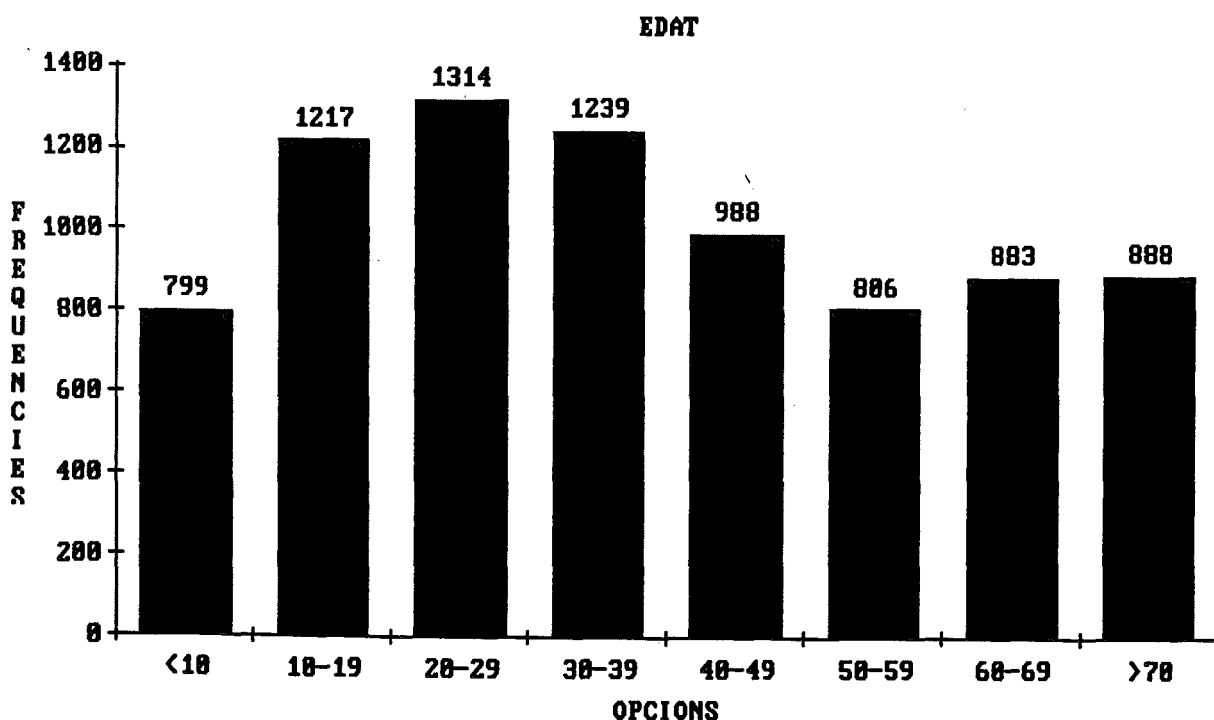
1.1. Definició i característiques de la iniciativa

L'Agrupació Teatral Santa Coloma de Farners es va crear al 1932 a l'empar institucional de la Secció de teatre del Cercle Cultural Colomenc. Consta en l'actualitat de 24 persones. Hi ha un director-animador i la resta de persones treballen com actors i tècnics. Tots pertanyen a la comunitat de Santa Coloma.

1.2. Anàlisi de la realitat en què està immersa la iniciativa

Santa Coloma de Farners pertany a la comarca de "La Selva", a la província de Girona. Es troba a 83 Km. de Barcelona per autopista, a 21 Km. de Girona i a 97 Km. de la frontera francesa per autopista. El seu terme municipal té una extensió d'uns 71,21 Km. Està a una altitud sobre el mar de 142 m., i té una temperatura mitja

anual de 15 graus. En l'actualitat (1) té una població aproximada de 8.134 persones. D'elles 4.136 són homes; el que representa un 50.85 % del total. Les dones són 3.998; el que representa un 49.15 % de la població. A la gràfica N°. 5 es pot veure com es distribueix per edats aquesta població. Hom pot observar com el 56.17 % de la població té menys de 40 anys.

GRAFICA N°. 5: Distribució per edats de la població de Santa Coloma de Farners.

Pel que fa a les dades estadístiques referents a la població activa, 1.858 homes (22.84 %) i 2.948 dones (36.24 %) consten com a sense professió, el que deixaria una població activa (controlada per l'Administració) de 3.328 persones (40.91 %). La variabilitat de professions és elevada en aquesta població.

(1) Totes les dades estadístiques presentades respecte aquesta iniciativa estan actualitzades a 3/4/90.

Citaré tan sols aquelles en les quals hi ha més de 100 professionals:

- * Treballadors del blanqueig, tintes, etc. : 268.
- * Constructors : 385.
- * Paletes : 160.
- * Conductors de vehicles : 178.
- * Taladors, trossadors, etc.: 107.
- * Treballadors de l'agricultura: 109.
- * Comerciants, venedors : 109.
- * Empleats administratius : 220.
- * Directors generals i gerents: 118.

1.2.1. Realitat socioeconòmica, cultural i política

- a) **Serveis administratius:** Arxiu històric i comarcal, Cambra agrària local, Caserna de la Guàrdia civil, Correus i telègrafs, emissora de ràdio, Jutjat de 1^a. Instància, Jutjat de 2^a. Instància, Jutjat de districte, 2 notaries i arxiu notarial, policia municipal, bombers, recaptació de tributs de la propietat, servei comarcal d'extensió agrària, delegació comarcal de la germandat de pagesos, delegació comarcal de sindicats, centre metereològic,...

- b) **Sanitat:** Creu Roja, Centre d'assistència psiquiàtrica, Centre d'assistència primària, 2 farmàcies, 2 odontòlegs, 4 metges de medicina gral., 1 pediatra, 1 metgessa especialitzada en dietètica, 1 en maternitat, 1 en medicina esportiva, 1 forense, 2 practicants, 2 llevadores, Institut de quiromassatge, quiropràxia i recuperació, residència geriàtrica St. Salvador d'Horta, balneari i hidroteràpia Termes Orion, 1 dietètica, 1 òptica amb personal especialitzat, ...
- c) **Agrupacions culturals i d'esplai:** Agrupació sardanista, agrupació teatral Farners, Cercle cultural colomenc (2 cinemes, teatre, esplai,...), Cobla local La Flama de Farners, Els Plaçons de Farners, sardanes, Esquitjos-esbarjo, galeria d'art Farners, galeria d'art Caixa de Pensions, galeria Caixa de Catalunya, grup de defensa de la llengua-jovent del poble, llar de pensionistes i jubilats, Rialles-esbarjo, Voltamons-esbarjo, Agrupació de veïns del barri de baix, del barri de dalt, del poble nou, de la urbanització Solixent, de Santa Coloma residencial, Comissió de festes Can Malladó, Can Camps, can Mestres,....
- d) 8 centres religiosos; 20 centres d'esport que inclouen ciclisme, escacs, escuderies, tenis, squash, fronton, judo, etc. Un poliesportiu i tres piscines, una d'elles climatitzada.
- e) **Transports:** 6 taxis i 12 serveis arreu les comarques gironines. Estació de renfe a Sils, a 11 Km.
- f) **Fires, festes i mercats:** Dilluns mercat setmanal; caramelles dimarts de pasqua; Sant Sebastià i

cavalcada de reis (gener); carnestoltes i premi Salvador Espriu de Literatura (febrer); ball de pasqua-jovent del poble, matança del porc i agrup. sardanista (març); aplec sardanístic (abril); aplec de Farners (maig); aplec de St. Marçal, de St. Pere Cercada, marxa ciclista i revetlla de St. Joan (juny); habaneres, revetlles de barri i sardanes (juliol); festa de castanyet i de Santa Coloma de residencial (agost); festa de la pubilla, festa major i diada de les danses folklòriques (setembre); festa de la ratafia (octubre); nit de rock (novembre); i pessebre vivent (desembre)

- g) Infància, joventut i ensenyament: 2 col·legis d'E.G.B.; escola de capacitació agrària i forestal (Generalitat); 1 institut de batxillerat i 1 de F.P. (1er. i 2on. cicle administratiu, electricitat i 1er. cicle jardí d'infància); 3 jardins d'infància; 2 acadèmies d'idiomes; acadèmia de tall i confecció; 2 autoescoles; 1 biblioteca; revista bimensual Ressò; Escola d'adults de l'Ajuntament (anglès, català, graduat escolar, alfabetització, neoelectors, cursos i conferències de difusió popular); escola d'adults africana Samba Kuballi d'alfabetització.

- h) Política: L'Ajuntament està governat per CIU, que acaba de perdre el pacte i la majoria: 7 CIU, 8 PSC, 1 PP, i 1 ERC.

Al poble es disposa d'aigua corrent, telèfon i corrent elèctric. Manca asfaltar carrers allunyats i es disposa de servei de deixalles i clavegueram.

- i) **El comerç:** Disposa de tot tipus de comerços (12 perruqueries, 11 carnisseries, 4 supermercats, 5 sabateries, 3 botigues de moda, etc.).
 - j) **La indústria:** La principal és la tèxtil, encara que també s'atén la fusta. Santa Coloma ha estat considerada sempre com a força industrialitzada, atès que això ha provocat l'abandonament de les terres de conreu. Entre altres indústries es troben: 5 fàbriques de mitjons, 2 de jerseis, 2 de vestits, 2 de roba interior i 5 tallers de confecció. Hi ha també 2 fàbriques de tubs i vigues, 1 de pinsos, 1 sorrera, 3 de transformació de la fusta i 3 de mobles. També 2 fàbriques i un taller artesanal de "teules" (galetes típiques del poble). La població obrera es distribueix en gran part en aquesta indústria.
 - k) **Explotació agrícola i forestal:** També això és una tradició en Santa Coloma. Aquesta explotació però, està en mans de terratinents que dominen les grans extensions.
 - l) **Estructura social:** Hi ha una classe alta que està a la cúspide de l'escala social. La classe mitja, fins fa poc més baixa que mitja, es barrejà amb una classe molt baixa econòmicament i culturalment, composta per immigrants arribats de les contrades espanyoles que eren rebutjats per la majoria de la població. Aquesta població estava molt estructurada en classes: català i de propietat (ens referim a la classe alta).
- A finals del 70 i primers dels 80 les millores de comunicacions i d'ensenyament van fer que el nivell

d'estudis, principalment de la classe considerada baixa però catalana, augmentés. La crisi, d'altre banda, va fer que més d'un dels grans propietaris canviés de posició econòmica, i tot s'anivellés una mica.

No obstant continuava essent una població amb classes, ja no tant econòmiques i culturals però sí de "famílies". Continuava havent-hi una classe baixa i una altra que, encara que no baixa econòmicament, ho era considerada per estar formada per immigrants-forasters.

Aquesta situació s'ha vist modificada quan, de sobte, els immigrants no han estat castellans sinó negres. La majoria de la població, fins i tot, la castellana ha vist aquesta nova població africana i asiàtica com invasora. Després d'una polèmica declarada entre els dos sectors, s'ha arribat a una situació de respecte o, potser millor, d'ignorància mútua.

Tot això mostra la diversitat de cultures i pensaments existent a Santa Coloma de Farners.

1.3. Història del grup destinatari

Santa Coloma de Farners té una forta tradició teatral. Malgrat no haver-hi documents que ho confirmin, sembla ser que la primera agrupació teatral, només composta per homes, va començar a fer representacions allà per l'any 1902. Se sap que al 1920 es va crear al Centre catòlic un grup de teatre format exclusivament per dones i dirigit per un mossèn. Tanmateix al 1923 es creà un altre només d'homes. No serà fins 1931 quan s'unificaran tots dos grups per a fer representacions conjuntes (d'ambdues agrupacions queden encara persones a l'agrupació actual). Fins la guerra civil espanyola es van fer nombroses representacions, participant entre altres al Concurs de teatre català d'aficionats en els anys 1934-35. Després de la guerra el grup continuà, representant primerament obres en castellà. Com a curiositat assenyalar que al 1942 es van muntar també sarsueles ("los claveles", "Luisa Fernanda", etc.).

Fins l'actualitat han passat per l'agrupació més de 100 persones que han contribuït a mantenir viva la llum del teatre en aquesta comunitat.

1.4. Resultats de les observacions i les converses informals

Es realitzen amb aquest grup 8 observacions, 4 amb la guia-plantilla i la resta sense. Es segueix també amb l'agrupació el que vam definir com a "observació amb registre diferit", elaborat per l'observador en forma de diari de seguiment (2). Normalment les converses informals amb el grup es van desenvolupar al bar, prèviament i posteriorment als assaigs; també durant aquests, algú s'acostava a l'observador per a xerrar amb ell. Es disposa doncs, de molta informació que tractaré de sintetitzar amb tota una sèrie de trets característics:

- a) Solen assajar adalt l'escenari. Sempre hi ha un contingut concret de l'assaig, normalment algun acte o escena de l'obra de teatre que preparen. Prèviament hi ha una definició explícita dels objectius a abastar amb l'assaig per part de l'animador-director. Malgrat treballar sense vestuari ni escenografia, alguns dies després de l'assaig es reuneixen tots per a parlar d'aquests elements i també de la llum, etc. Sol haver-hi també un dels actors que fa d'apuntador i va seguint els papers d'aquells que no se'l saben.

(2) Les observacions van ser realitzades per S. Riera les dates 24 i 26/IV/90, 2 i 3/V/90 (amb guia-plantilla), i 7, 8, 14 i 17/V/90 (sense guia-plantilla).

- b) Durant l'assaig, l'animador-director està davant els actors observant, de tant en tant intervé, sigui rectificant i guiant en determinats gestos o expressions. També entre els mateixos participants s'aconsellen sobre aspectes de la interpretació o utilització de l'espai. Els actors que no assagen tenen tendència a parlar o riure entre ells i sovint l'animador-director els ha de cridar l'atenció.
- c) Les tècniques que semblen ésser més utilitzades són les de dicció, articulació i veu, cosa lògica si pensem que s'assaja un obra de teatre. L'animador-director posa molt èmfasi en l'entonació i els hi fa fer contínues simulacions i repeticions amb la veu.
- d) Respecte l'aplicació de les tècniques allò més destacat és la contínua posta en comú, per part de l'animador-director, de tot allò que va sorgint durant l'assaig. Normalment segueix en l'aplicació la seqüència prevista en la plantilla a excepció de la funcionalitat, que lògicament s'emmarca en l'obra de teatre que estan assajant.
- e) No hi ha assistents externs a la comunitat.
- f) La interacció animador-participants és dialogant, flexible, oberta.
- g) Es fa una avaluació després de cada sessió. En ella solen participar l'animador, els mateixos participants i també altres actors presents que no han participat a l'assaig.

- h) Hi ha dos assaigs (està present l'observador) en què el director (l'animador) no hi és present per estar fora del poble. Aquests es desenvolupen perfectament sense la seva presència. Entre els mateixos participants es van corregint les seves interpretacions. Això ens parla de l'estabilitat del grup i del seu costum de treballar plegats. Es nota també amb això la tradició teatral de l'agrupació.
- i) En a les seves converses informals els participants parlen de coses referides fonamentalment a la seva vida quotidiana, al poble i a les seves famílies. Sembla haver una gran familiaritat entre ells, tot i que les edats són força diferenciades, atès que hi ha persones de 17 fins als 70 anys en el grup. Parlen també sovint del concurs de teatre que estan organitzant per a diferents agrupacions teatrals de Catalunya. Tots tenen la seva tasca específica i discuteixen sobre la millor manera de dur-la a terme.
- j) En un dels assaigs es troba tot el grup complet i quasi sembla que el teatre passa a segon terme davant les interaccions personals. L'observador assenyala que la conversa al bar és més llarga que mai i que es triga en anar al teatre per l'assaig. Fins i tot, quan arriben al teatre segueix la conversa, amb tot tipus de temes personals, en tres subgrups que es formen adalt l'escenari.
- k) L'observador explica que entre dos dels participants que en l'actualitat semblen mantenir una "cortès

distància" va haver en el passat una forta discussió, fent que un d'ells deixés el grup. L'afecció però al teatre va poder més, fent que al cap del temps aquell tornés. Això pot ésser un indicador que hi ha una certa població "volant" al voltant d'un nucli estable de participants.

- l) En algunes converses informals sembla haver dubtes, entre alguns participants, sobre la capacitat de l'animador com a director del grup i, fins i tot, sembla haver consens sobre el fet que l'organització del concurs de teatre ha estat una mesura presa per evitar problemes en el grup.
- m) Una de les activitats que l'observador destaca sobre l'agrupació és que ha promocionat el teatre fent totes les representacions de franc pels estudiants i jubilats.

1.5. Resultats del qüestionari de la institució

Nom de la institució: Agrupació teatral Farners.

Adreça : C/ Moragas-Malva s/n.

Localitat : Santa Coloma de Farners.

Responsable de la institució: Ajuntament.

Càrrec : Encarregat-gestor.

Temps que porta en el càrrec: 15 anys.

Edat : 66 anys.

Sexe : Home.

La institució Agrupació teatral Farners es defineix com un Centre Cultural Recreatiu de caràcter públic, no confessional i sense ànim de lucre, que té entre 11 i 25 anys d'existència.

La direcció d'aquesta institució està a càrrec d'una junta gestora, elegida pel propi Ajuntament i que té un caràcter permanent. La presa de decisions entorn els assumptes de l'entitat correspon sempre a l'equip de direcció però directament supeditat als designis de l'Ajuntament. Sembla ser que abans el centre pertanyia en règim de copropietat als socis, fins que va patir una fallida financera. Va ser aleshores quan l'Ajuntament se'n va fer càrrec.

L'entitat disposa d'un patrimoni propi que pertany, en règim de propietat, a l'Ajuntament. Les activitats que realitza al llarg de l'any permeten a l'entitat autofinançar-se, encara que el pressupost no donaria per obres de remodelació o altres tipus d'inversions.

A la demanda que es defineixi en tres línies la ideologia de la institució/entitat, es respon:

- * Donar esbarjo a la població.
- * Objectius culturals, recreatius i musicals.
- * Oferir locals per a les diferents sol.licituds dels veïns.

En el quadre N°. 29 es poden veure les puntuacions assignades (1 mínim, 6 màxim) en funció de la seva importància a les finalitats que persegueix la institució.

Educatives	6	Esportives	2
Religioses	1	Polítiques	1
Recreatives	6	Artístiques	6
Culturals	6	Socials	6
Professionals	4	Lúdiques	6
Assistencials	1		

QUADRE N°. 29: Puntuacions assignades a les finalitats perseguides per la institució que empara l'Agrupació Teatral Farners

Com es pot veure en el quadre no es considera que siguin ni religioses ni polítiques ni assistencials, i sí fonamentalment educatives, recreatives, culturals, artístiques, socials i lúdiques. A partir d'aquí es podria dir que els objectius de la institució que acull el procés d'intervenció estarien en la línia dels perseguits per qualsevol iniciativa d'animació sociocultural.

A l'ítem 15 del qüestionari es demana també puntuar les activitats. En comptes d'això, el que es fa és una enumeració de les activitats que es realitzen en el centre. Entre elles trobem: escacs, escola de música, billar, cinema, saló de reunions, teatre i agrupació sardanista.

La planificació d'aquestes activitats correspon majoritàriament als destinataris i, segons l'activitat concreta, l'assistència és o no gratuïta. Quan no ho és, els calers obtinguts es destinen a tasques de manteniment, fonamentalment a la millora dels locals. Pel que fa als destinataris d'aquestes activitats, la institució indica que estan obertes a tothom per igual, infants, joves, adults i tercera edat.

Les relacions d'aquesta entitat amb la resta d'institucions de la comunitat són de col.laboració, tot i que no hi ha hagut cap projecte desenvolupat conjuntament.

Pel que fa al projecte d'intervenció, la institució afirma acollir-lo a les seves instal·lacions i, al mateix temps, promoure-ho. Justifica l'acolliment dient que l'Ajuntament ho veu com una obligació sempre que sigui una activitat pel bé de la comunitat. Justifica la promoció en el sentit que l'Ajuntament té la obligació de recolzar tot allò cultural que es faci al poble. Amb aquesta promoció del procés d'intervenció es pretén obrir la comunitat a la cultura i no hi ha expectatives concretes envers aquell a no ser les de la pròpia agrupació.

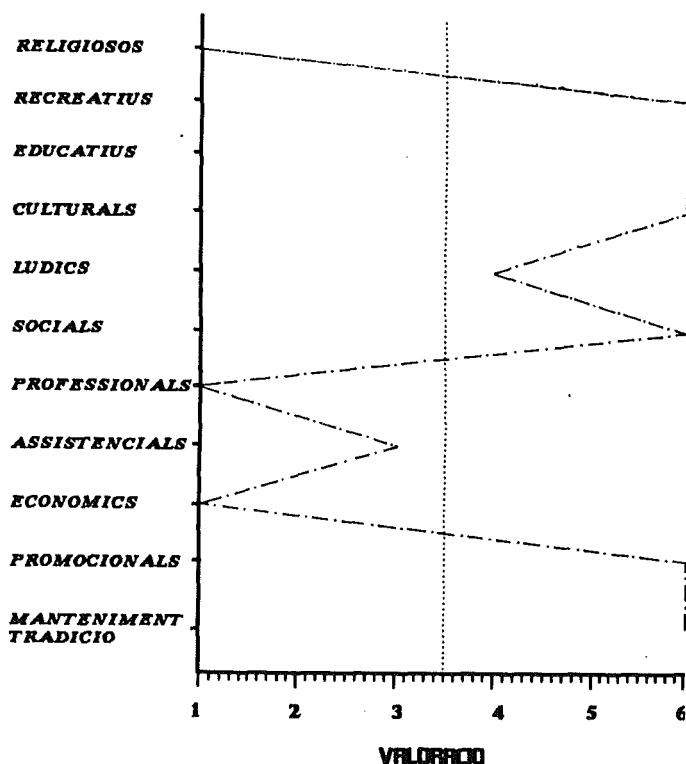
Amb l'ítem 27 es vol saber els objectius que pretén el procés d'intervenció. Està plantejat de manera que es pugui fer una triangulació. Dins cada iniciativa, es vol saber des de cada instància (institució, animador, grup destinatari) quins objectius es persegueixen amb el procés d'intervenció i quins la instància concreta creu que persegueixen les altres dues. Això ens permetrà en una segona fase poder triangular.

En el quadre N°. 30 es poden veure les puntuacions assignades per la institució a cadascun dels objectius. En aquest cas no es respon ni als objectius de l'animador ni als de grup destinatari, pel que ens faltaran elements per a poder fer la triangulació. Tanmateix es poden veure aquests resultats a la gràfica N°. 6.

AGRUPACIO TEATRAL FARNERS			
OBJECTIUS	INSTITUCIO	ANIMADOR	GRUP DESTIN.
Religiosos	1		
Recreatius	6		
Educatius	6		
Culturals	6		
Lúdics	4		
Socials	6		
Professionals	1		
Assistencials	3		
Econòmics	1		
Promocionals	6		
Mantenir Tradició	6		

QUADRE N°. 30: Puntuacions assignades per la institució a cadascun dels objectius que es persegueixen des de la pròpia perspectiva i des de la que assigna a l'animador i al grup destinatari, en l'agrupació teatral Farners.

INSTITUCIO: FARNERS

 OBJECTIUS SEGONS: INSTITUCIO
 ANIMADOR
 DESTINATARI

GRAFICA N.º. 6: Representació gràfica de les puntuacions assignades per la institució a cadascun dels objectius que es persegueixen des de la pròpia perspectiva i des de la que assigna a l'animador i al grup destinatari, en l'agrupació teatral Farners.

El primer que es pot observar a la gràfica és que, en general, hi ha puntuacions extremes. Amb la màxima puntuació possible la institució valora els objectius recreatius, educatius, culturals, socials, promocionals, i de manteniment de la tradició. Amb la mínima puntuació possible valora els objectius religiosos, professionals i econòmics. A una i altre banda de la mitjana de la valoració situarà els objectius assistencials i els lúdics. Amb això la institució significaria que enten que el procés d'intervenció pot jugar un cert paper assistencial (per sota la mitjana), ajudar, recullir o

atendre persones que d'altra banda no estarien ateses i, tanmateix, un cert paper lúdic (per sobre la mitjana) en el sentit de gaudir amb el procés d'intervenció.

El suport que la institució presta al procés d'intervenció es concreta en proporcionar el local, el material, el suport tècnic, els mitjans de difusió i el finançament (que prové de la Conselleria de Cultura). A canvi demana al grup protagonista del procés d'intervenció que conservi els locals i que pagui les despeses de llum i neteja.

La institució creu convenient difondre el procés d'intervenció perquè "sempre es bo difondre la cultura sana", encara que és el propi grup l'encarregat de dur a terme aquesta difusió.

La institució afirma avaluar el procés d'intervenció mitjançant els comentaris del propi grup i de la gent al seu entorn.

1.6. Resultats del qüestionari de l'animador

L'animador que porta la intervenció en l'agrupació teatral Farners és un home que té més de 50 anys, posseeix estudis primaris i ha treballat tota la seva vida com actor i com a director en el teatre amateur. Afirmar treballar en el procés d'intervenció de forma voluntària, i ho fa per compte de la institució, a la qual defineix ideològicament com dedicada a la formació en el lleure.

L'ítem N°. 9 està plantejat de manera que es pugui fer una triangulació. Dins cada iniciativa, es vol saber des de cada instància (institució, animador, grup destinatari) quins objectius es persegueixen amb el procés d'intervenció i quins la instància concreta creu que persegueixen les altres dues. Això ens permetrà en una segona fase poder comparar.

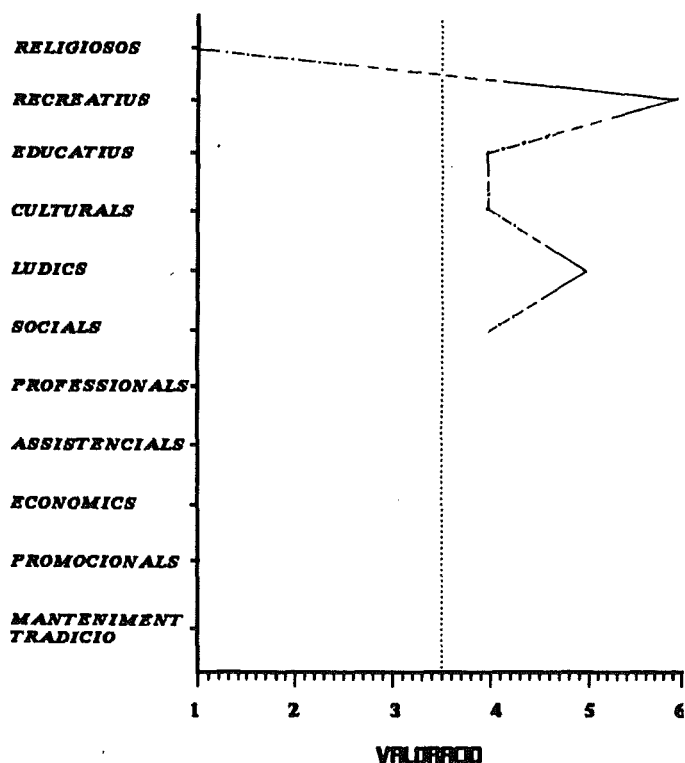
En el quadre N°. 31 es poden veure les puntuacions assignades per l'animador a cadascun dels objectius. Tanmateix es poden veure aquests resultats a la gràfica N°. 7.

AGRUPACIO TEATRAL FARNERS			
OBJECTIUS	INSTITUCIO	ANIMADOR	GRUP DESTIN.
Religiosos	1	1	1
Recreatius	6	6	6
Educatus	4	4	4
Culturals	4	4	4
Lúdics	5	5	5
Socials	4	4	4
Professionals			
Assistencials			
Econòmics			
Promocionals			
Mantenir Tradició			

QUADRE N°. 31: Puntuacions assignades per l'animador a cadascun dels objectius que es persegueixen des de la pròpia perspectiva i des de la que ell assigna a la institució i al grup destinatari, en l'agrupació teatral Farners.

INSTITUCIO: FARNERS

OBJECTIUS SEGONS: INSTITUCIO
ANIMADOR
DESTINATARI

GRAFICA N.º. 7: Representació gràfica de les puntuacions assignades per l'animador a cadascun dels objectius que es persegueixen des de la pròpia perspectiva i des de la que assigna al grup destinatari i a la institució, en l'agrupació teatral Farners.

El primer que es pot observar a la gràfica és que des del punt de vista de l'animador no n'hi ha cap diferència entre els objectius perseguits per la institució, el grup destinatari i ell mateix. És per això que a la gràfica només hem representat una línia amb les trames que corresponen respectivament a la institució, l'animador, i el grup destinatari.

Des del seu punt de vista, i des del que ell assigna a la institució i al grup destinatari, són els objectius recreatius els que perseguiria el procés

d'intervenció. En segon lloc situaria els objectius lúdics i, en tercer lloc, els objectius educatius, culturals i socials. Assigna la puntuació mínima als objectius religiosos, ni tans sols contempla la resta d'objectius proposats.

Amb l'item 10 es vol saber l'actitud que manifesta l'animador envers el procés d'intervenció i, tanmateix, la que ell creu que palesen la institució i el grup destinatari. En el quadre N°. 32 es poden veure aquestes dades.

AGRUPACIO TEATRAL FARNERS			
ACTITUD	INSTITUCIO	ANIMADOR	GRUP DESTIN.
Autoritària			
Laissez-faire			
Dialogant	*	*	*
Flexible	*	*	*
Oberta	*	*	*
Il.lusionada			
Distanciada			
Indiferent			
Tancada			
Col.laborant	*	*	*
Participativa	*	*	*
Altres			

QUADRE N°. 32: Actitud de l'animador vers el procés d'intervenció i actitud que ell assigna a la institució i al grup destinatari, en l'agrupació teatral Farners.

El primer que es pot observar en el quadre és que des del punt de vista de l'animador tots tres, la institució, el grup destinatari i ell mateix, fan paleses les mateixes actituds envers el procés d'intervenció. Aquesta actitud és definida com a dialogant, flexible i oberta i, tanmateix, com a col.laborant i participativa. En aquest sentit, això que afirma l'animador vindria a coincidir amb les observacions fetes.

Pel que fa a la planificació del procés d'intervenció, l'animador afirma que aquell es planifica d'una forma global prèviament a la intervenció. Manifesta també que aquesta planificació la realitzen conjuntament ell i el grup destinatari.

L'animador considera el tipus d'intervenció que du a terme com una forma de teatre popular. La seva intervenció té per objectiu el muntatge d'una obra teatral concreta. Malgrat això, considera tan important la posta en escena com el propi procés d'intervenció, amb la qual cosa no estableix diferències entre procés i producte, prioritzant així tots dos en la seva intervenció.

El text de l'obra de teatre és una creació d'autor i el seu contingut respon a una obra tradicional. En una perspectiva general, l'animador considera que el procés d'intervenció consisteix en assajar les diferents escenes de l'obra de teatre fins l'estrena. En aquest sentit,

consideraria que allò important és l'assaig, més que l'aplicació de tècniques teatrals concretes.

En el quadre N°. 33 es poden veure les puntuacions assignades per l'animador (1 mínim, 6 màxim) a diferents aspectes del procés d'intervenció.

L'aplicació de les tècniques	
El clima relacional generat	5
Els aprenentatges dels participants	5
La posta en escena	4
La infraestructura	
Els mitjans de difusió	
El finançament	
La participació de tothom	4
El que tothom disfruti	3
Els interessos de la institució	

QUADRE N°. 33: Puntuacions assignades per l'animador a diferents aspectes del procés d'intervenció a l'agrupació teatral Farners.

Com es pot veure en el quadre allò que més valora l'animador dins el procés d'intervenció és el clima relacional generat i els aprenentatges dels participants, seguits, també amb una puntuació per sobre la mitjana de la valoració, per la posta en escena i la participació de tothom. Per sota la mitjana, encara que a prop d'aquesta situaria el fet que tothom disfruti durant el procés. A partit d'aquí, hom podria dir que la seva visió és força

educativa i que està en la línia de l'animació sociocultural, atès que prioritza les persones, les seves relacions i aprenentatges, per sobre d'aspectes del procés més aviat de tipus tècnic, corporatius o estructurals.

Pel que fa a les decisions entorn la intervenció, l'animador afirma que aquella es realitza conjuntament entre ell i el grup destinatari.

Les tècniques que més freqüentment utilitza durant el procés d'intervenció són les d'estimulació sensorial i exploració física, emocional i interpersonal; les d'expressió corporal, mim i pantomima; i les d'articulació, dicció i veu. Habitualment afirma aplicar aquestes tècniques combinades. Quan es volen saber els criteris que segueix en l'aplicació d'aquestes tècniques, diu que el que ell fa, a nivell d'afeccionat, dubta que es puguin anomenar tècniques. De qualsevol manera afirma que allò fonamental en l'aplicació de les tècniques és que el grup destinatari les entengui.

En parlar del que hem convingut en denominar elements teatrals, afirma que els utilitza com un element més del procés d'intervenció i en funció de la seva funcionalitat educativa. No rep assistències d'altres professionals durant el procés d'intervenció. Els elements teatrals són duts a terme durant el procés d'intervenció pel propi grup destinatari, excepció feta de l'utilatge que sembla ésser realitzat fora del grup.

El material utilitzat durant el procés d'intervenció es aportat pel propi grup destinatari i per entitats privades. Tanmateix, és el grup destinatari qui finança el procés intervenció.

Respecte la temporalització del procés d'intervenció, diu que aquell es temporalitza en la planificació i que es fa en funció de dates significatives. Amb això es vol assenyalar que és la data d'estrena de l'obra de teatre (data significativa) qui determina la temporalització del procés.

Qui realitza l'avaluació del procés és el propi grup destinatari i allò avaluat és fonamentalment la posta en escena. Preguntat l'animador per les raons que motiven aquesta avaluació per part del grup destinatari, assenyala que es produeix així perquè el grup és molt democràtic i tothom hi participa. Aquesta avaluació però no es fa mitjançant cap instrument.

L'animador assenyala finalment, i no dóna cap raó que ho justifiqui, que no creu convenient que es faci la difusió del procés d'intervenció o dels seus resultats. Una possible raó es podria deduir del comentari que afegeix a les observacions: "està molt bé però és excessiu per a un aficionat". Potser aquesta consideració personal com afeccionat al teatre és qui li fa no voler que aquest es difongui.

1.7. Resultats del qüestionari del grup destinatari

Per analitzar aquests resultats seguirem, com en els altres qüestionaris, l'ordenació dels ítems.

Respecte l'ítem N°. 4, 14 persones responen que pertanyen a la comunitat i 1 que no. Això s'especifica al següent ítem: 14 persones resideixen a la comunitat i 1 no; 5 treballen, tenen família i amics en ella, mentre que 10 ni treballen ni tenen família ni amics en ella. En el quadre N°. 34 es poden veure les freqüències obtingudes en aquest ítem.

<u>FARNERS</u>	ITEM 5	
	SI	NO
RESIDEIXES EN ELLA	14	1
TREBALLES EN ELLA	5	10
TENS FAMILIA EN ELLA	5	10
TENS AMICS EN ELLA	5	10
ALTRES RAONS		15

QUADRE N°. 34: Freqüències obtingudes a l'ítem N°. 5 del qüestionari del grup destinatari, en l'agrupació teatral Farners.

L'ítem N°. 7 ens diu que hi ha 5 persones del grup que apliquen els coneixements del seu ofici o professió en el procés d'intervenció teatral, mentre que hi ha 10 que no. Preguntats sobre el contingut d'aquesta aplicació (ítem 8) un respon que en el procés d'organització; 2 diuen que en la publicitat dels programes de l'obra; un altre que en la "venda de productes"; i l'últim en l'adaptació d'alguns personatges. Amb això es demostra, com s'assenyalava al marc teòric, que els coneixements professionals del membres de la comunitat són aprofitables per enriquir el procés d'intervenció teatral.

A la pregunta de si havien fet abans quelcom de teatre (ítem 9) 13 persones responen que sí i 2 que no. Cal suposar que aquestes dues persones són noves incorporacions al grup. Probablement entre elles, la persona de 17 anys que l'observador va conèixer durant la seva estança amb el grup. En l'especificació de l'ítem, 7 persones responen que periòdicament, 6 que puntualment i 2 no responen. Probablement les 7 que responen que periòdicament són membres estables del grup, mentre que les 6 podrien formar part d'allò que al punt anterior van definir com a "població volant".

Respecte el paper que, a la seva experiència teatral anterior, havien jugat (ítem 10), 13 responen que com actors; cap d'ells ha fet d'animador; 1 d'ells havia treballat com a tècnic; i finalment 2 havien treballat com

ajudants. Això s'intenta especificar a l'ítem 11, preguntant sobre el paper que juguen a l'actual procés d'intervenció: 12 responen que com actors i 2 que no, nombres que s'inverteïxen al preguntar si ho fan com a tècnics; com era previsible, cap d'ells fa d'animador; i 4 diuen que com ajudants.

A l'ítem 12 es volen saber les raons que motiven la participació en el procés d'intervenció. En aquest ítem hi ha una variada gamma de respostes. Hi ha 12 persones que responen que perquè els hi agrada, 3 que perquè és el seu "hobbi" o els hi proporciona plaer; 2 més amb un sentit lúdic; 3 diuen que per establir relacions, comunicacions o tenir experiències; 2 que per sortir de la rutina o evadir-se; 2 que per realització personal o vocació frustrada; i la resta de raons adduïdes giren al voltant de: voler actuar, per tradició, per objectius socioculturals i per creativitat o creació artística. Com es pot veure la major part d'aquestes raons giren al voltant de motivacions fonamentalment de tipus personal.

L'ítem N°. 13 està plantejat de manera que es pugui fer una triangulació. Dins cada iniciativa, es vol saber des de cada instància (institució, animador, grup destinatari) quins objectius es persegueixen amb el procés d'intervenció i quins la instància concreta creu que persegueixen les altres dues. Això ens permetrà en una segona fase poder comparar.

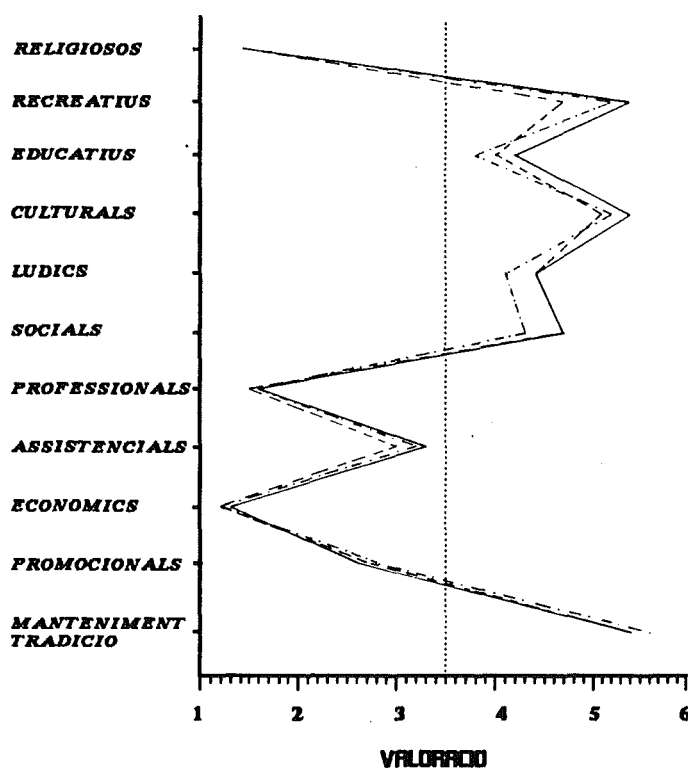
En el quadre N°. 35 es poden veure les mitjanes de les puntuacions assignades pel grup destinatari a cadascun dels objectius. Tanmateix es poden veure aquests resultats a la gràfica N°. 8.

AGRUPACIO TEATRAL FARNERS			
OBJECTIUS	INSTITUCIO	ANIMADOR	GRUP DESTIN.
Religiosos	1,4	1,4	1,4
Recreatius	5,2	4,7	5,4
Educatius	3,8	4	5,4
Culturals	5,2	5,1	5,4
Lúdics	4,1	4,4	4,4
Socials	4,3	4,7	4,7
Professionals	1,6	1,5	1,6
Assistencials	3,2	3	3,3
Econòmics	1,2	1,2	1,2
Promocionals	2,8	2,7	2,6
Mantenir Tradició	5,6	5,4	5,4

QUADRE N°. 35: Mitjanes de les puntuacions assignades pel grup destinatari a cadascun dels objectius que es persegueixen des de la pròpia perspectiva i des de la que ells assignen a l'animador i a la institució, en l'agrupació teatral Farners.

INSTITUCIO: FARNERS

OBJECTIUS SEGONS: INSTITUCIO
ANIMADOR
DESTINATARI

GRAFICA N°. 8: Representació gràfica de les mitjanes de les puntuacions assignades pel grup destinatari a cadascun dels objectius que es persegueixen des de la pròpia perspectiva i des de la que ells assignen a l'animador i a la institució, en l'agrupació teatral Farners.

Des del punt de vista del grup destinatari, i també segons aquell conceptualitza les expectatives de la institució i l'animador, els objectius religiosos, professionals, assistencials, econòmics i promocionals, es valoren per sota de la mitjana (valoració entre 1 i 6) com a fita del procés d'intervenció sociocultural amb tècniques i elements teatrals. Els objectius que menys comptarien, en tots tres casos, foren els econòmics, seguits pels religiosos i els professionals. Els seguirien els promocionals, i els més propers a la mitjana, encara que també per sota d'ella, foren els assistencials.

Si per sota la mitjana la coincidència entre les propies expectatives del grup destinatari i les que assignen a l'animador i a la institució són pràcticament totals, no succeeix el mateix per sobre d'ella. Cal dir que els objectius que puntuen més alt en tots tres, sempre en la perspectiva del grup destinatari, són els de manteniment de la tradició, seguits pels culturals, els recreatius i els lúdics, puntuant per sota les seves expectatives, les que creuen tenen la institució i l'animador respectivament. Pel que fa als recreatius ressaltar la diferència entre les expectatives que assignen a l'animador, envers la consecució d'aquests objectius, i les que s'assignen ells mateixos i a la institució. Aquesta diferència pot provenir probablement de la relació amb l'animador. Tot allò recreatiu s'identifica generalment amb gaudiment, amb passar-ho bé. Segurament al donar aquesta puntuació una mica més baixa (encara que per sobre la mitjana) el grup destinatari es vol referir a aquelles situacions en què l'animador ha de cridar l'atenció d'aquells que riuen o parlen durant l'assaig. Després dels lúdics i acostant-se a la mitjana hom pot trobar els objectius educatius, sobre els que el grup destinatari té expectatives més altes que l'animador i la institució.

Analitzada la correlació que existeix entre cadascun dels objectius perseguits, entre les expectatives del grup destinatari i les que aquell assigna a la institució i a l'animador, hom pot comprovar que en cap cas

no hi ha diferències significatives (3). Això es podria interpretar en el sentit que no existeixen diferències entre la percepció del grup destinatari d'allò que persegueix el procés d'intervenció i les percepcions que detecta en la institució i l'animador.

A l'ítem 14 es vol saber què és el que el grup destinatari valora més del procés d'intervenció. En el quadre N°. 36 es poden veure les mitjanes de les puntuacions donades pel grup destinatari a cadascuna de les possibilitats de resposta i, tanmateix, a la gràfica N°. 9 la seva representació.

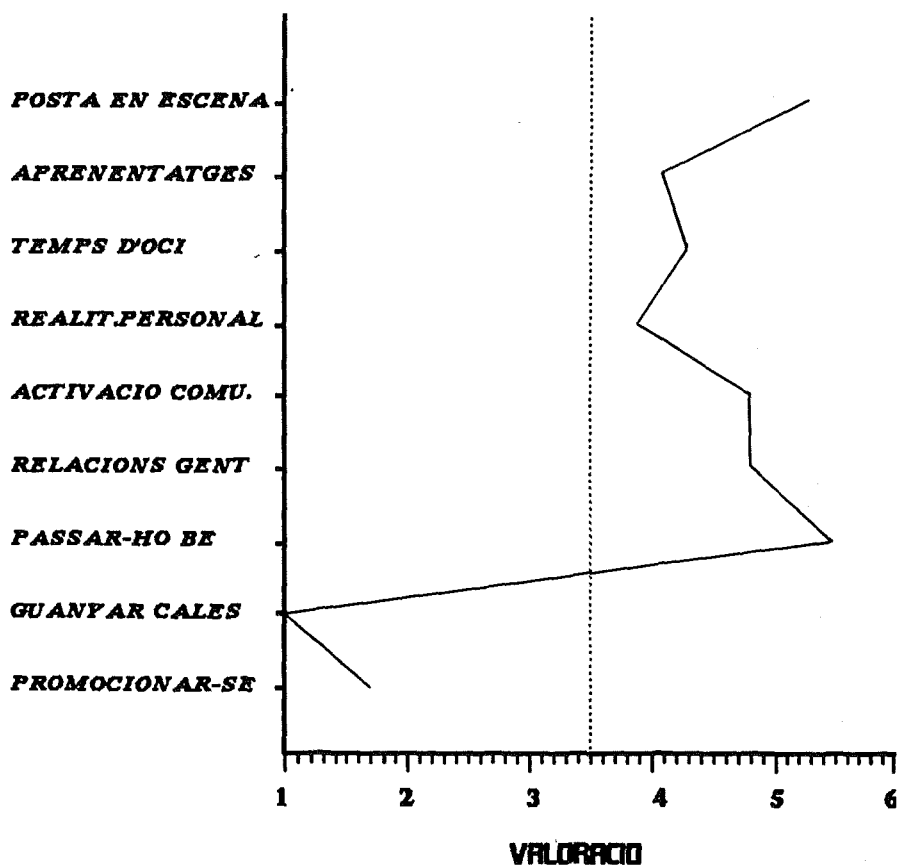
La posta en escena de la obra de teatre	5,3
Els aprenentatges que has realitzat	4,1
Que ocupa el teu temps d'oci	4,3
Que et serveix per a realitzar-te personalment	3,9
Que activa la teva comunitat	4,8
Que et serveix per a relacionar-te amb la gent	4,8
Que t'ho passes molt bé	5,5
Que et servirà per a guanyar calers	1
Que et servirà per a promocionar-te	1,7

QUADRE N°. 36: Mitjanes de les puntuacions donades pel grup destinatari en allò que més valoren del procés d'intervenció a l'agrupació teatral Farners.

(3) A partir d'ara, quan $p > 0,05$, acceptarem la hipòtesi nul·la, és a dir, la no existència de diferències significatives. Pel contrari, si $p < 0,05$, acceptarem la hipòtesi alternativa, o, el que és el mateix, l'existència de diferències significatives. En acceptar la hipòtesi alternativa, assumim la p. com a marge d'error.

GRUP DESTINATARI

INSTITUCIO: FARNERS

GRAFICA Nº. 9: Representació gràfica de les mitjanes de les puntuacions donades pel grup destinatari en allò que més valoren del procés intervenció a l'agrupació teatral Farners.

Com es pot observar a la gràfica allò que més valora el grup destinatari és el fet de passar-s'ho bé, seguit molt d'aprop per la posta en escena. Valoren també amb una puntuació elevada el fet que serveix per activar la comunitat i que els permet relacionar-se amb els altres. Valoren a continuació, i sempre per sobre la mitjana, el fet que ocupa el seu temps d'oci i els permet realitzar aprenentatges. En darrer lloc valoren, encara per sobre la mitjana, que els ajuda a realitzar-se personalment. En aquest sentit hom podria dir que les valoracions del grup

destinatari coincideixen força amb les pretensions que hauria de fer palès un procés d'intervenció com el que s'analitza.

Per sota la mitjana i amb puntuacions molt baixes valoren el promocionar-se i el guanyar calers. Com es pot comprovar aquests resultats són del tot coherents amb els obtinguts a l'ítem que els hi preguntava sobre els objectius del procés, on també els econòmics i els promocionals puntuaven molt baix.

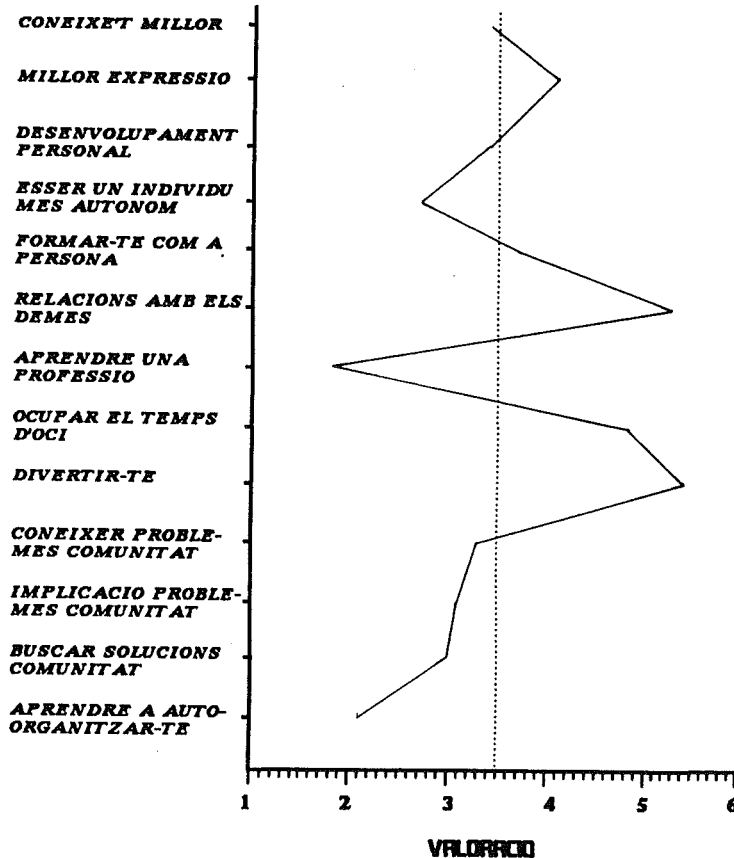
Preguntat el grup destinatari sobre si el procés d'intervenció s'ajusta al que prèviament esperava 12 persones responen que sí, mentre que 3 diuen que no. Aquesta resposta és coherent amb les persones que, segons el qüestionari, mai havien fet teatre. Preguntats sobre què els hi havia sorprès, un respon que l'extraordinari interès dels participants, un altre que els pocs assajos, i l'últim, que en general hi ha poques ganes de fer coses. Amb el que es fan paleses les diferències del grup destinatari en la percepció de la realitat de la intervenció.

L'ítem 16 vol saber per a què els serveix als membres del grup destinatari el procés d'intervenció. Hom pot observar les mitjanes de les puntuacions assignades pel grup destinatari a cadascuna de les possibilitats de resposta al quadre N°. 37 i, tanmateix, la seva representació a la gràfica N°. 10.

Conèixer-te millor a tu mateix	3,4
Expressar-te millor que abans	4,1
Desenvolupar-te a nivell personal i emocional	3,4
Ésser un individu més autònom	2,7
Formar-te com a persona	3,7
Relacionar-te amb els altres	5,3
Aprendre una professió	1,8
Ocupar el teu temps d'oci	4,8
Divertir-te	5,4
Conèixer millor la problemàtica de la teva comunitat	3,3
Implicar-te en la problemàtica de la teva comunitat	3,1
Buscar solucions pels problemes de la teva comunitat	3
Aprendre a autorganitzar-te	2,1

QUADRE Nº. 37: Mitjanes de les puntuacions donades pel grup destinatari en allò pel que els serveix el procés intervenció a l'agrupació teatral Farners.

INSTITUCIO: FARNERS

GRAFICA N°. 10: Representació gràfica de les mitjanes de les puntuacions donades pel grup destinatari en allò pel que els serveix el procés intervenció a l'agrupació teatral Farners.

Com es pot observar a la gràfica també en funció de la utilitat del procés d'intervenció els resultats es repeteixen: el procés d'intervenció els serveix, sobretot, per a divertir-se i per a relacionar-se amb els altres, en que els serveix a continuació per a ocupar el seu temps d'oci i per expressar-se millor que abans. La resta d'utilitats es troben ja per sota la mitjana. Dues consideracions caldria fer en aquest sentit. D'una banda, assenyalar que, també coherentment amb les respostes anteriors, la puntuació més baixa la obté la utilitat descrita com "aprendre una professió". D'una altra, indicar que totes aquelles utilitats relacionades

amb la comunitat, encara que amb puntuacions properes a la mitjana, puntuen per sota d'aquesta. Això es podria interpretar en el sentit que no creuen que el procés d'intervenció que duen a terme serveixi gaire en relació a la comunitat.

L'ítem 17 vol saber les persones del grup que han participat activament en la creació o posta en marxa del procés teatral. 10 persones responen que sí i 5 que no. Entre aquests últims probablement estiguin persones que per problemes familiars o de feina, no han pogut participar, malgrat formar part del grup. El mateix succeeix respecte l'ítem 18 que es refereix a la participació en la planificació del procés: 11 responen que sí i 4 que no. L'explicació rau segurament en el mateix que el cas anterior.

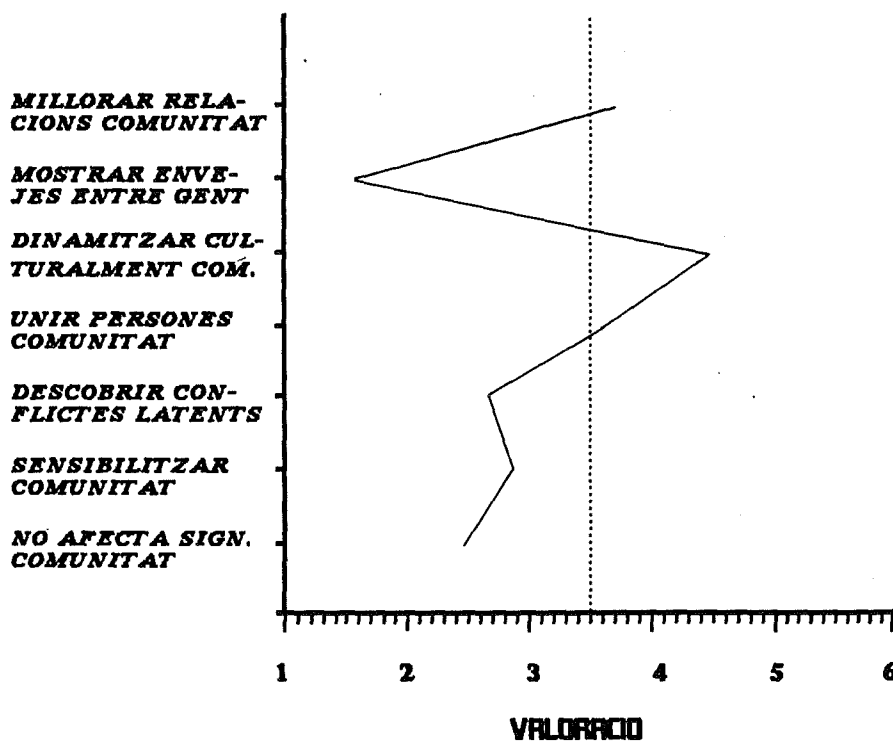
Aquest fóra un dels ítems que, en una revisió posterior del qüestionari s'hauria de replantejar. Amb ell es vol saber si s'ha participat en la creació de l'obra de teatre i amb això em refereixo al text de l'obra. Les respostes obtingudes mostren que aquelles es refereixen al muntatge, atès que sabem assagen un obra d'autor. Del grup destinatari, 9 responen que sí, 4 que no i 2 no contesten.

Amb l'ítem N°. 20 es vol averiguar de quina manera afecta el procés d'intervenció a la comunitat en la que aquest es troba ubicat. Hom pot observar les respostes donades pel grup destinatari en el quadre N°. 38 i, tanmateix llur representació, a la gràfica N°. 11.

Contribueix a millorar les relacions entre la gent de la teva comunitat	3,7
Mostra les enveges que hi ha entre la gent	1,6
Dinamitza culturalment la comunitat	4,5
Contribueix a unir a les persones de la comunitat	3,6
Descobreix els conflictes latents en la comunitat	2,7
Sensibilitza la comunitat envers la solució dels seus problemes	2,9
No afecta d'una forma significativa la comunitat	2,5

QUADRE N°. 38: Mitjanes de les puntuacions donades pel grup destinatari a diferents possibilitats en què el procés d'intervenció pot afectar a la comunitat, en l'agrupació teatral Farners.

INSTITUCIO: FARNERS

GRAFICA N°. 11: Representació gràfica de les mitjanes de les puntuacions donades pel grup destinatari a diferents possibilitats en què el procés d'intervenció pot afectar a la comunitat, en l'agrupació teatral Farners.

Només hi ha tres efectes del procés d'intervenció que afectin d'una manera significativa la comunitat segons la visió del grup destinatari. Són els que puntuen per sobre la mitjana de la valoració: en primer lloc dinamitza culturalment la comunitat, en segon lloc hi millora les relacions, i en últim lloc, contribueix a unir a les persones de la comunitat. S'ha d'assenyalar però, que de les tres, només la primera té una puntuació allunyada de la mitjana i, tot i així, encara quedarien 2 punts per sobre aquesta puntuació mitjana per arribar a la màxima

valoració. Com ja s'havia avançat pels resultats d'altres ítems, el grup destinatari és escèptic respecte les repercussions del procés d'intervenció a la comunitat i, en tot cas, de destacar algun efecte, optem per la dinamització sociocultural.

Amb l'ítem 21 es vol saber l'actitud de l'animador respecte el grup destinatari. Com es pot observar en el quadre N° 39, els dubtes respecte l'animador, detectades per l'observador durant les sessions d'observació i les converses informals amb el grup destinatari, estaven perfectament justificades. Només hi ha unanimitat en el fet que la seva actitud no és ni repressiva ni indiferent. Respecte la resta d'actituds les opinions estan dividides. Potser el cas més clar és el referit a les actituds "autoritària" i "participativa", respecte les quals el grup es troba segmentat.

FARNERS	ITEM 21	
	SI	NO
AUTORITARIA	8	7
OBERTA	10	5
REPRESSIVA		15
IL·LUSIONADA	13	2
DIALOGANT	10	5
DISTANCIADA		15

LAISSEZ-FAIRE	2	13
INDIFERENT		15
PARTICIPATIVA	9	6
TANCADA	1	14
FLEXIBLE	6	9
ALTRES ACTITUDS	1	14

QUADRE N°. 39: Respostes del grup destinatari respecte l'actitud de l'animador envers ells en l'agrupació teatral Farners.

Com es pot observar en el quadre N°. 40, quelcom semblant succeeix en l'ítem 22. No hi ha acord sobre el tracte que l'animador dispensa als membres del grup destinatari. Tot això ens fa pensar que de no modificar la seva actitud en un futur molt immediat, l'animador es trobarà amb problemes dins el grup destinatari; problemes que poden afectar el propi muntatge de l'obra en curs.

<u>FARNERS</u>	ITEM 22	
	SI	NO
INTENTA IMPLICAR A TOTHOM	9	6
S'OBLIDA DELS QUE NO PARTICIPEN	3	12
VOL QUE TOTHOM OBSERVI ALS QUE PARTICIPEN	8	7
DEMANA ALS QUE NO PARTICIPEN QUE MARXIN O QUE CALLIN	12	3
DEMANA EL PARER TANT DELS QUE PARTICIPEN COM DELS QUE NO	5	10
ASSIGNA TASQUES DIFERENCIADES PER A QUE TOTHOM ESTIGUI ACTIU	7	8

QUADRE N°. 40: Respostes del grup destinatari a l'actitud de l'animador quan aplica tècniques o assaja escenes en l'agrupació teatral Farners.

En l'ítem 23 pel contrari 14 persones responen que l'animador tracta per igual a tothom, mentre que 1 respon que no.

També a l'ítem 24, que vol recollir aquell aspecte del procés d'intervenció en què l'animador posa major èmfasi, les opinions semblen estar dividides. Aquest ítem ens confirma la presència de problemes en la intercomunicació animador-grup destinatari. Hom pot observar aquestes dades al quadre N°. 41.

FARNERS	ITEM 24	
	SI	NO
LA PARTICIPACIO DE TOT EL GRUP	10	5
QUE EL GRUP ENTENGUI BE LA TECNICA ENCARA QUE NO PARTICIPI TOTHOM	8	7
QUE EL GRUP DESTINATARI APRENGUI LA TECNICA	8	7
EL GRAU DE COMUNICACIO INTERPERSONAL ACONSEGUIT	4	11
QUE EL GRUP DESTINATARI DISFRUTI	8	7

QUADRE N°. 41: Respostes del grup destinatari a allò en què l'animador posa major èmfasi durant el procés d'intervenció a l'agrupació teatral Farners.

Al quadre N°. 42 hom pot observar les respostes donades pel grup destinatari a la participació en les activitats pròpies del muntatge d'un obra de teatre (ítem 25).

ACTIVITATS	ITEM 25					
	Disseny		Realització		Col.labor.	
Escenografia		15	1	14	7	8
Figurina		15		15	1	14
Vestuari		15	1	14	5	10
Utilleria		15	1	14	4	11
Electricitat		15		15	2	13
Luminotècnia		15		15	1	14
Maquinaria		15		15	2	13
S6		15	1	14	1	14
Música		15		15	3	12
Producció		15		15	1	14
Regiduria		15		15	1	14
Direcció		15		15	1	14
Ajudanties		15	2	13	8	7
	SI	NO	SI	NO	SI	NO

QUADRE N°. 42: Participació del grup destinatari i qualitat d'aquesta en la realització d'activitats al voltant del muntatge, en l'agrupació teatral Farners.

Com es pot veure en aquest quadre, ningú no participa en el disseny; hi ha 6 persones que participen a la realització i absolutament tots col.laboren amb una o altra tasca. Podem pensar, a partir d'aquestes dades, que aquells que treballen en la realització, són aquells que deien que aplicaven els coneixements de la seva professió en el procés d'intervenció teatral. Hom pot veure també com els participants no es limiten a jugar el seu paper (actor, tècnic, etc.) dins els procés d'intervenció, sinó que el

resultat final, l'espectacle és construït per tots d'una o una altra forma.

A l'ítem 27 hom vol saber si tot allò après durant el procés d'intervenció es destina a altres projectes. En aquesta pregunta, 4 responen que sí i 11 que no. Preguntats sobre el contingut d'aquests projectes (ítem 28), un diu que a l'esplai o a muntar espectacles amb nens, un altre que en activitats recreatives i l'últim que en l'organització d'un concurs teatral, amb el que es mostra, un cop més la versatilitat d'aquests aprenentatges.

Respecte l'aportació de material pel procés d'intervenció (ítem 29), 9 responen que sí i 6 diuen que no. Preguntats sobre el material aportat (ítem 30) 3 responen que vestuari, 2 que elements del decorat, 2 que plantes i roba, 1 que mobiliari i, finalment un altre, que allò que es necessiti.

Només una persona del grup destinatari diu haver participat en el finançament del projecte d'intervenció (ítem 31). Preguntat en què ha consistit la seva participació assenyala que ha col.laborat en totes les tasques necessàries per dur a terme l'obra, resposta que ens fa dubtar que hagi entès la pregunta.

Tots 15 membres del grup destinatari creuen que és convenient difondre el procés d'intervenció o els seus resultats (ítem 33). Les raons adduïdes són variades

(ítem 34): 5 persones diuen que perquè la gent conegui les possibilitats culturals i recreatives del teatre; 2 que per a que hi participi el poble; 2 que per mantenir viu el teatre; 1 perquè si no podria desaparèixer el procés d'intervenció; 1 que per a solucionar problemes comuns; i un més, finalment, diu que per captar gent de teatre.

En l'avaluació del procés d'intervenció (ítem 35) diuen haver participat 9 persones, mentre que 6 diuen que no. Preguntats sobre el contingut de la seva participació (ítem 36) un diu que presidint el grup, 3 diuen que mitjançant l'intercanvi d'opinions amb els membres de l'agrupació, 2 diuen que analitzant en grup les errades i éxits i un, finalment diu que quan li ho pregunten.

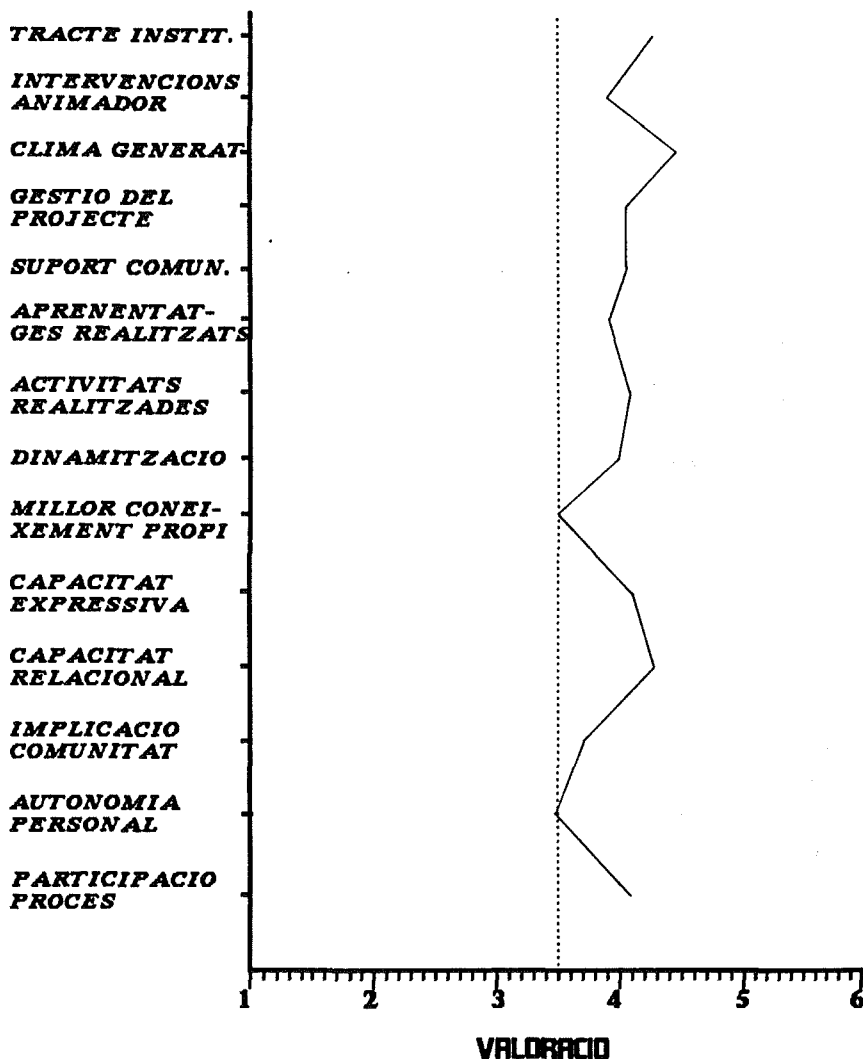
Un cop acabat el procés d'intervenció 14 persones diuen voler continuar fent teatre i 1 diu que no. Tanmateix, 6 pensen fer-ho puntualment, mentre que 8 ho volen fer d'una manera periòdica.

L'ítem 38 vol conèixer la valoració que el grup destinatari assigna al procés d'intervenció, sectorialitzat segons diferents elements. Hom pot veure les mitjanes de la puntuació obtinguda per cadascun d'aquests elements al quadre N°. 43 i, tanmateix, la seva representació a la gràfica N°. 12.

El tracte dispensat per la institució	4,3
Les intervencions de l'animador	3,9
El clima relacional i afectiu generat en el procés d'intervenció	4,4
La gestió del projecte	4
El suport prestat per la comunitat	4
Els aprenentatges que has realitzat	3,9
Les activitats que has realitzat	4,1
La dinamització que suposa per a la comunitat	4
El millor coneixement de tu mateix	3,5
La teva capacitat expressiva i comunicativa	4,1
La teva capacitat relacional	4,3
La teva implicació en la comunitat	3,7
La teva autonomia personal	3,5
La teva participació en el procés	4,1

QUADRE N°. 43: Mitjanes de les puntuacions donades pel grup destinatari a diferents elements dels que componen el procés d'intervenció en l'agrupació teatral Farners.

INSTITUCIO: FARNERS

GRAFICA Nº. 12: Representació gràfica de les mitjanes de les puntuacions donades pel grup destinatari a diferents elements dels que componen el procés d'intervenció en l'agrupació teatral Farners.

Bona prova de la valoració positiva global del procés d'intervenció per part del grup destinatari és que tots els elements recollits com a possibilitats de resposta són puntuats a la mateixa mitjana o per sobre d'ella.

Els elements del procés d'intervenció que el grup destinatari puntua d'una forma més alta són el clima relacional i afectiu generat en aquell procés, el tracte

dispensat per la institució, i la capacitat relacional adquirida durant el procés. Els que puntua de manera més baixa, tot i que els situa justament damunt la mitjana són l'autoconeixement i l'autonomia personal, puntuació que es relaciona d'una manera coherent amb les respostes donades anteriorment. Tota la resta d'elements presentats com a possibilitats de resposta s'ubiquen per sobre la mitjana i les puntuacions més altes assenyalades. La valoració global del procés d'intervenció resulta doncs, en la perspectiva del grup destinatari, positiva.

1.8. Interacció dels resultats

El primer que hem de fer en aquest punt és la triangulació projectada entre els ítems 27 del qüestionari institucional, 9 del de l'animador, i 13 dels destinataris. En el quadre N°. 44 es presenten les puntuacions i les mitjanes de les puntuacions assignades a cadascun dels objectius per la institució, l'animador i el grup destinatari. Hem dividit el quadre en tres columnes, una per cadascuna de les instàncies. Tanmateix, hem subdividit cadascuna d'aquestes columnes en tres subcolumnes que recullen la pròpia puntuació (en negreta), i les que li han assignat les altres dues instàncies, segons s'explicitat tot seguit (4):

Institució: (I₁) puntuació pròpia.
 (A₁) puntuació assignada pels animadors.
 (D₁) puntuació assignada pel grup destinatari.

Animador : (A₂) puntuació pròpia.
 (I₂) puntuació assignada per la institució.
 (D₂) puntuació assignada pel grup destinatari.

Grup destinatari :
 (D₃) puntuació pròpia. ~~¶~~
 (A₃) puntuació assignada pels animadors.
 (I₃) puntuació assignada per la institució.

(4) Parlem de puntuacions, però en els casos corresponents s'ha d'entendre que treballarem amb les mitjanes com hem fet en les anàlisis prèvies.

AGRUPACIO TEATRAL FARNERS									
OBJECTIUS	INSTITUCIO			ANIMADOR			GRUP DESTIN.		
	I ₁	A ₁	D ₁	A ₂	I ₂	D ₂	D ₃	A ₃	I ₃
Religiosos	1	1	1,4	1		1,4	1,4	1	
Recreatius	6	6	5,2	6		4,7	5,4	6	
Educatus	6	4	3,8	4		4	4,2	4	
Culturals	6	4	5,2	4		5,1	5,4	4	
Lúdics	4	5	4,1	5		4,4	4,4	5	
Socials	6	4	4,3	4		4,7	4,7	4	
Professionals	1		1,6			1,5	1,6		
Assistencials	3		3,2			3	3,3		
Econòmics	1		1,2			1,2	1,2		
Promocionals	6		2,8			2,7	2,6		
Mantenir Tradició	6		5,6			5,4	5,4		

QUADRE N°. 44: Triangulació de les puntuacions assignades als objectius que persegueix el procés d'intervenció en l'agrupació teatral Farners.

Posant en relació les tres subcolumnes que recullen les puntuacions assignades per les tres instàncies estudiades als objectius que persegueix el procés d'intervenció, hom pot comprovar que no existeixen diferències entre elles respecte cap objectiu. Això significa que institució animador i grup destinatari tenen una concepció molt equivalent del objectius que persegueix el procés d'intervenció.

Si ens fixem en la columna de la institució podem observar que entre les puntuacions que assigna la institució a cadascun dels objectius que presegueix el procés d'intervenció i les que creuen l'animador i el grup destinatari que aquella els hi assignaria, no hi ha massa diferències, el que voldria dir que institució, animador i grup destinatari coincideixen o tenen una semblant conceptualització respecte al que la institució creu que ha de perseguir el procés d'intervenció.

L'animador i el grup destinatari creuen, i la puntuació de la institució reforça aquesta creença, que el procés d'intervenció no persegueix objectius religiosos. També creurien i també ho reforçaria la puntuació de la institució que l'objectiu principal fóra de tipus recreatiu. Tots tres puntuarien també per sobre de la mitjana, com a fites del procés d'intervenció els objectius educatius, els culturals, els lúdics i els socials. L'únic que caldria ressaltar en aquest sentit és que la institució assigna puntuacions més altes en aquests últims objectius de les que els assignen en el seu nom el grup destinatari i l'animador. Això es pot interpretar en el sentit que l'animador i el grup destinatari, tot i creure (puntuant per sobre la mitjana de la valoració) que aquests objectius com a fita del procés d'intervenció són importants per a la institució, no ho són tant com en realitat aquella demostra amb les seves puntuacions.

La resta d'objectius no van ser considerats per l'animador fites del procés d'intervenció, atès que no els va puntuar. Sí que ho fan el grup destinatari i la institució. Els objectius professionals, assistencials, i econòmics són puntuats per la institució per dessota la mitjana i en aquest mateix sentit ho fa el grup destinatari. Per la seva banda, els de manteniment de la tradició són valorats en tots dos casos amb puntuacions molt elevades, qüestió que es podria interpretar en el sentit que la institució creu que el procés d'intervenció manté una tradició i els grup destinatari també pensaria que per aquella això és important.

Hi ha una diferència però, respecte els objectius promocionals; la institució els assignaria la puntuació màxima mentre que el grup destinatari els puntuaria per dessota la mitjana. Això es pot interpretar en el sentit que el grup destinatari creu que la institució no valora tot allò de promoció que pugui representar el procés d'intervenció, i amb això estaria equivocat, atès que la institució assigna en aquests objectius la màxima puntuació possible.

A la columna de l'animador només tenim les pròpies puntuacions i les assignades pel grup destinatari. Tampoc en aquest cas no hi ha gaires diferències entre la visió de l'animador respecte el procés d'intervenció i la que li assigna el grup destinatari. Les puntuacions assignades segueixen la mateixa tònica que en el cas de la

institució. Ambdós puntuen per sobre la mitjana de la valoració els objectius recreatius, educatius, culturals, lúdics, i socials. A destacar però que, mentre l'animador creuria que la fita principal del procés és de caire recreativa, el grup destinatari pensaria que, per aquell, el principal objectiu fóra el de manteniment de la tradició. De fet aquest objectiu l'animador ni tan sols el considera com a fita del procés d'intervenció. En aquest sentit l'animador restaria distanciat de la institució i el grup destinatari pel que fa a aquest objectiu com a fita del procés d'intervenció.

Els objectius no valorats per l'animador són puntuats pel grup destinatari per sota la mitjana, amb el que coincidirien en que no són massa importants per a aquell.

A la columna del grup destinatari ens passa el mateix que a l'anterior, només tenim les puntuacions d'aquest i les que li assigna l'animador. També en aquest cas els resultats semblen repetir-se, el que ens parlaria d'una concepció del procés d'intervenció molt equilibrada entre totes tres instàncies.

1.9. Conclusions de l'avaluació

1. L'iniciativa analitzada s'emmarca en una vila amb un bon nombre d'equipaments culturals i en una tradició teatral de gairebé noranta anys.

2. El procés d'intervenció s'emmarca en un centre cultural recreatiu, de caracter públic, no confesional i sense ànim de lucre. És una entitat de caire participatiu oberta a tota la comunitat i que persegueix finalitats educatives, recreatives, culturals, artístiques i socials. La planificació de les activitats correspon als mateixos participants i els calers obtinguts d'aquestes reverteixen en el manteniment del propi centre. Manté relacions de col.laboració amb la resta d'institucions i entitats de la comunitat, encara que no parla de cap projecte conjunt concret.

3. La institució promou el procés d'intervenció amb l'objectiu d'obrir d'obrir la comunitat a la cultura i demana a canvi als participants que allò que facin sigui per millorar la comunitat.

4. La institució proporciona al grup la infraestructura i el finançament i creu convenient que es difongui el procés d'intervenció. La institució avalua el procés d'intervenció mitjançant els comentaris del grup destinatari.

5. La institució a compleix els criteris d'avaluació institucional definits: és participativa, autogestionada,

els seus objectius econòmics reverteixen sobre ella mateixa i la comunitat, i pretén la dinamització sociocultural d'aquesta.

6. L'animador és un home de més de 50 anys que treballa en el procés de forma voluntària i que té una llarga experiència en tasques d'intervenció sociocultural amb tècniques i elements teatrals.

7. L'animador considera que els objectius que ha de perseguir el procés d'intervenció són recreatius, educatius, culturals i socials. Manifesta envers els destinataris una actitud dialogant, flexible i oberta.

8. La planificació del procés es realitza conjuntament entre l'animador i el grup destinatari i el seu objectiu és muntar un obra de teatre tradicional. Malgrat tot es considera tan important el propi procés com el producte.

9. Allò que l'animador considera el més important del procés d'intervenció, totalment en la línia dels objectius de l'animació sociocultural, és el clima relacional generat i els aprenentatges del participants.

10. L'animador aplica durant el procés d'intervenció tècniques d'estimulació sensorial i exploració física, emocional i interpersonal; tècniques d'expressió corporal, mim i pantomima; i tècniques d'articulació, dicció i veu. Les sol aplicar combinades, i creu que allò principal és que el grup les entengui. Pel que fa als elements teatrals els utilitza com una eina més del procés d'intervenció.

11. El material i el finançament del procés d'intervenció és aportat pels propis membres del grup destinatari i per entitats de la comunitat.

12. La temporalització del procés es realitza en la planificació global i es fa en funció de dates significatives.

13. L'avaluació del procés la realitza el propi grup destinatari i se centra fonamentalment en la posta en escena.

14. L'animador no creu convenient difondre el procés d'intervenció perquè es considera un afeccionat.

15. El grup destinatari és intergeneracional, pertany a la comunitat, hi ha una bona part d'ell que aplica els seus coneixements i/o habilitats professionals al procés d'intervenció, i que havien fet anteriorment coses de teatre.

16. El grup destinatari considera que els objectius del procés d'intervenció són els de manteniment de la tradició, i també els culturals, recreatius i lúdics. El que més valoren d'aquest procés és que s'ho passen molt bé, però també la posta en escena, el fet que activa la seva comunitat i que els serveix per a relacionar-se. En aquest sentit centren la utilitat del procés en el fet de divertir-se i en el de relacionar-se amb la gent.

17. El grup destinatari creu que el procés d'intervenció serveix per a dinamitzar culturalment a la comunitat.

18. El grup destinatari considera que l'actitud de l'animador no és ni repressiva ni indiferent però no és posen d'acord a l'hora de considerar altres aspectes actitudinals. Reforçada aquesta dada per altres ítems i per les observacions i les converses informals, hom pot afirmar

que sembla haver problemes competencials i relacionals entre l'animador i el grup destinatari.

19. Tots els membres del grup destinatari consideren que s'ha de difondre el procés d'intervenció.

20. La valoració global del procés d'intervenció per part del grup destinatari és positiva en tots els seus aspectes; destaca, però, el clima relacional i afectiu generat i la capacitat relacional adquirida durant el procés.

21. La conceptualització del procés d'intervenció està molt equilibrada entre les tres instàncies que estan afectades per aquell. Hi ha una forta coincidència teleològica entre la institució, l'animador i el grup destinatari respecte el procés d'intervenció.

1.10. Consideracions entorn l'avaluació i propostes

El problema que més clarament es percep després d'aquesta anàlisi rau en la relació animador-grup destinatari i, concretament, en la capacitat d'aquell per a liderar el procés d'intervenció, posada en dubte pels participants. En aquest sentit caldria intervenir fent que totes dues instàncies fessin explícits els seus problemes o les seves reticències fins arribar a prendre decisions que millorin el procés d'intervenció.

En la valoració final per part del grup destinatari, allò menys valorat, tot i ésser puntuat d'una forma elevada és l'autonomia personal, l'autoconeixement i la implicació en la comunitat. Respecte els dos primers elements caldria potser posar una mica més d'èmfasi en l'aplicació de determinades tècniques teatrals que operen per l'increment dels dos factors assenyalats.

També cal ampliar les relacions institucionals, i del propi procés d'intervenció, amb la comunitat. Respecte la primera és necessari realitzar conjuntament projectes amb altres entitats de la comunitat. Respecte el procés d'intervenció cal implicar-hi més els membres de la comunitat, no limitant-se al muntatge de

l'obra sinó, fins i tot, organitzant actes i accions com ara cercaviles, festes teatrals, de disfresses, etc. Cal en definitiva una major i millor presència dels protagonistes de la intervenció en la realitat comunitària.

1.11. Limitacions i problemàtica del procés d'avaluació de la iniciativa

Aquesta és una de les iniciatives en què les sessions d'observació, aplicació dels qüestionaris i seguiment, són realitzades per encàrrec. Com s'ha assenyalat el motiu és posar a prova el procés d'avaluació dissenyat.

Les dades aportades per l'observador són suficients i satisfactòries per a poder dur a terme el procés d'avaluació. Els possibles problemes o deficiències que aquest faci palès seran sens dubte aplicables al propi disseny del procés d'avaluació (5).

L'observador adjunta material gràfic per a completar l'anàlisi. Aquest material consisteix en una "memòria general" del Centre cultural colomenc datada a l'octubre de 1.981 i nombroses fotocòpies i opuscles relatius a la història i activitats de la institució.

L'observador manifesta haver tingut tot tipus de facilitats per a realitzar el seu seguiment.

(5) Les limitacions genèriques del procés d'avaluació seran analitzades en un punt posterior.

2. TALLER DE TEATRE DE WAD-RAS, CENTRE PENITENCIARI PER A
DONES, DE BARCELONA

2. TALLER DE TEATRE DE WAD-RAS. CENTRE PENITENCIARI PER A DONES, DE BARCELONA

Aquest fóra un dels casos que, a la selecció de la mostra, hem caracteritzat com a especials o extraordinaris. La seva selecció obeeix al fet que constitueix una experiència teatral inserida dins la programació d'animació sociocultural del centre, i per tant, resta específicament conceptualitzada com a tal (1): és una experiència d'intervenció sociocultural amb tècniques i elements teatrals.

Malgrat que comparteix amb les iniciatives considerades com habituals el nombre, petit, de participants, i l'àmbit, restringit, de difusió dels resultats del procés de intervenció, és el fet de produir-se en un context tancat i artificial el que el converteix en un cas extraordinari. Certament constitueix un cas especial tant des del punt de vista de l'animació sociocultural com des del teatral. Treballar amb una comunitat tancada, amb persones que tenen limitada la seva llibertat resulta força complicat, i més amb una metodologia que es basa i pretén la llibertat d'elecció i

(1) A diferència de la resta de iniciatives, excepció feta de l'experiència "messe des travailleurs", que generalment són conceptualitzades simplement com a teatre.

d'acció. És potser per això mateix, que la seva elecció com a objecte d'anàlisi i d'avaluació resultava encara més estimulante.

Cal dir, tanmateix, que constituïa també una prova per a la capacitat d'adaptació a situacions específiques de l'instrument d'avaluació que havíem dissenyat. La pròpia estructura organitzativa del centre i, fins i tot, el contingut específic de l'activitat, concretament conceptualitzada com a "taller de teatre", presentarien tot un seguit de dificultats que mostrarien si la versatilitat, que desde la teoria havíem assignat al nostre instrument d'avaluació, es donava efectivament a la pràctica.

2.1. Definició i característiques de la iniciativa

El taller de teatre del C.P. Wad-ras està compost per unes 10 o 12 internes i dos animadors-especialistes que no pertanyen al centre. Es troba immers en un programa més ampli d'animació sociocultural penitenciària i sota la supervisió d'una educadora. Les sessions del taller es desenvolupen normalment cinc tardes a la setmana entre les 16 i les 19 hores.

2.2. Anàlisi de la realitat en què està immersa la iniciativa

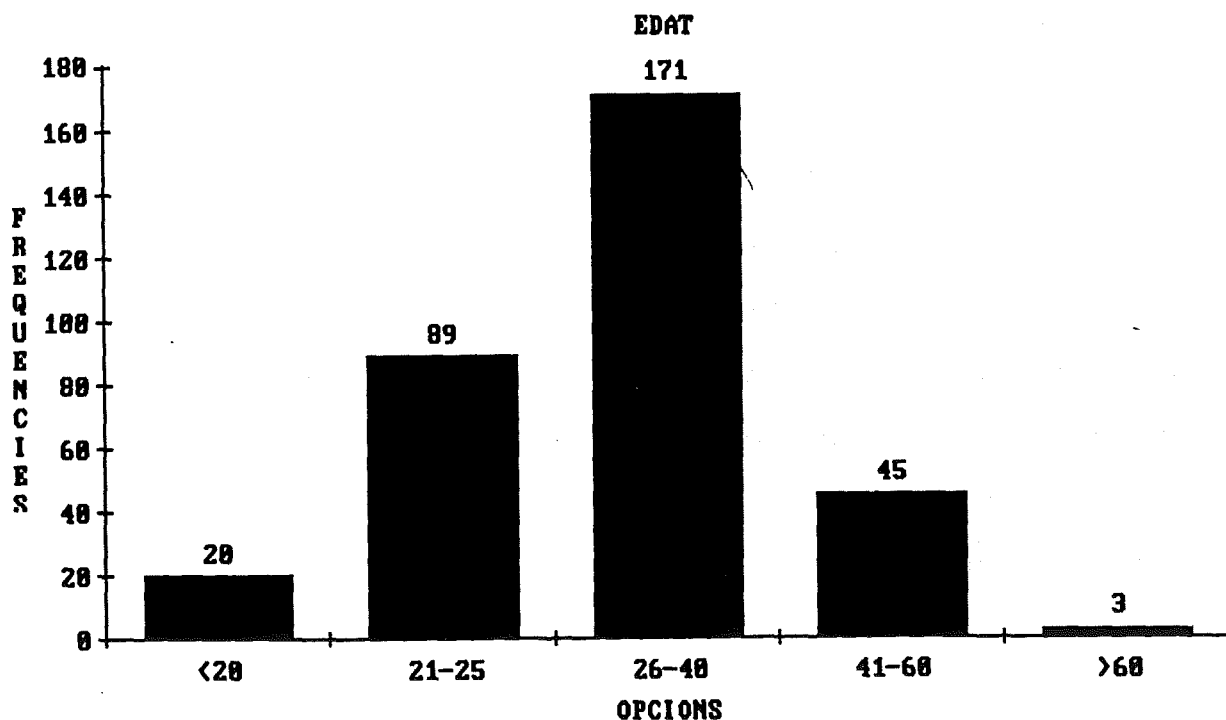
Malgrat estar ubicat a Barcelona el contacte del col·lectiu reclús amb la ciutat és mínim. És per això que, en parlar de comunitat, hem de considerar que aquesta està conformada pel propi col·lectiu reclús i pels tècnics, personal de manteniment i funcionaris que conviuen diàriament al centre penitenciari (C.P.). Cal assenyalar d'entrada, que és una comunitat tancada, composta per membres molt definits i que la permeabilitat amb l'exterior és en molts casos mínima.

A diferència d'altres iniciatives, és necessari saber, per a fer l'anàlisi de la realitat, la constitució del col·lectiu reclús; el programa de règim interior del C.P.; l'espai físic en el que conviuen le internes; les persones i els tècnics amb els que habitualment tenen contacte; i els programes d'intervenció als que tenen accés.

a) La constitució del col·lectiu reclús. No podem parlar d'una constitució estable del col·lectiu, atès que, d'una banda, hi ha en el seu interior una mobilitat constant (canvi

de fases), i d'una altra, una contínua entrada i sortida de persones (les que han delinquit i aquelles que han complert la pena o a les que canvien de destí). Com veurem al llarg del procés d'avaluació, aquesta inestabilitat censal del centre és convertirà en un factor clau per a l'anàlisi.

És també aquesta inestabilitat la que fa que, normalment, les pròpies estadístiques censals del centre s'elaborin mensualment. Prenem com a referència el cens del mes de març, que és el moment en que es va encetar l'aplicació de l'instrument d'avaluació.

GRAFICA N°. 13: Distribució per edats de la població del C.P. Wad-Ras durant el mes de març.

Segons la nacionalitat de les internes tenim que 270 són de nacionalitat espanyola (82,32 %), mentre que 58 són estrangeres (17,68 %). D'aquestes 58 només 4 pertanyen a la Comunitat Econòmica Europea, la resta són de països de tercer món.

De les 328 internes, 195 estaven penades i 133 n'eren preventives, el que equival respectivament a un 59,45 % i a un 40,55 %. És fonamentalment entre aquest 40 % on es poden produir els canvis de destí als que abans al·ludíem. Com es pot observar és un marge força ampli. El nucli de permanència en el C.P. estaria constituït doncs, en aquest mes de Març, per quasi el 60 % de la població total.

D'aquesta població, 195 recluses estan considerades "criminals habituals", repartides entre 145 primàries i 50 reincidents. Les seves penes es reparteixen entre arrest, presó o reclusió, que en tots tres casos potser major o menor. Malgrat que la gran majoria, 174 internes, s'agrupen entorn presó major (61) i presó menor (113).

En el mes de febrer, per a donar una idea de la mobilitat poblacional, hi havia un total de 317 internes, de les quals 194 n'eren penades i 123 preventives. Entre aquest mes i el següent es produeixen 84 altes i 73 baixes, el que vol dir, si prenem com a referència aquesta darrera

dada (les altes) sobre la població del mes de febrer, que hi ha al mes de març una renovació del 26,49 % de la població reclusa (328 internes). Fent la mateixa operació, al mes de març hi ha 89 incorporacions i 80 baixes, el que suposa al mes d'abril una renovació del 27,13 % de les residents (337 internes).

Per a conèixer la permeabilitat del centre respecte l'exterior podem aportar dades respecte les comunicacions de les internes. Així, durant el mes de febrer es van sol·licitar 182 comunicacions especials (vis a vis i íntimes), de les quals es van celebrar 127. Les raons adduïdes per les que no es van celebrar van ser: 16 per llibertat de les internes, 30 per no presentar-se el visitant, 1 anul·lada per la interna, i 8 per altres raons. En quant a comunicacions telefòniques amb l'exterior es van produir 175 durant aquest mes.

Per últim, a 30/11/89, el nivell cultural instructiu de la població reclusa es va classificar de la següent manera:

BBP : 9,7 %

U.N.E.D. : 5,8 %

ALFABETITZACIO : 19,4 %

NEOLECTORS : 87 %

CERTIFICAT : 27,6 %

GRUAT ESCOLAR : 32,5 %

b) El programa de règim interior del C.P. Aquest programa, que correspondria a un reglament de règim interior pel funcionament del centre, es va implementar a finals de l'any 1986, en un principi amb tres fases, ampliades al 1988 a quatre. Aquest programa s'aplica a totes les internes, excepció feta del Departament de mares, d'infermeria i de règim obert. Malgrat incloure-l en els annexos, donarem les dades necessàries per a poder emmarcar el nostre estudi.

El programa pretén com a objectiu bàsic millorar l'organització dels CCPP per a la consecució del sistema de conducta desitjat en les internes, mitjançant la configuració d'un sistema ambiental i organitzacional més d'acord amb els actuals coneixements sobre el tema. En la formulació del problema es considera variable independent el propi sistema ambiental i organitzacional, mentre que la variable dependent estaria conformada pel sistema actual de conducta de les internes. Els objectius concrets del programa s'orienten vers l'increment de la participació per part de les internes en totes les activitats promogudes dins el C.P., el descens del consum de estupefaents i de la conflictivitat individual, la creació i manteniment d'hàbits d'autocura, i l'establiment de canals de comunicació pertinents entre les internes i el centre.

El model teòric en què s'emmarca el programa és el corresponent a la Psicologia d'Aprenentatge Social, pel que és necessari dissenyar l'ambient dels CCPP de forma que es configuri com un sistema d'aprenentatge de pautes de comportament social (sistemes contingents al comportament). Aquest model comporta, entre altres coses, la definició nominal, criterial, funcional i operativa d'unes "unitats de classificació" que s'anomenaran "fases" (ambients específics dins el C.P.) on seran adscrites les internes en funció del seu comportament. Es defineixen, tanmateix en el programa, els índex que han de permetre avaluar els efectes de la intervenció, en cadascun dels objectius específics definits (veure annex). Aquests índex permeten un seguiment setmanal a través de tota una sèrie de registres elaborats per a ésser omplerts per tot el personal tècnic i de funcionariat del C.P.

Els criteris d'adscripció a les fases són:

- a) I Fase: Aquelles internes sancionades de forma continuada amb faltes greus o molt greus; escassa o nul·la participació en activitats i destins del centre, així com comportaments asocials o agressius.
- b) II Fase: Internes amb escassa participació en activitats i conductes poc violentes.

- c) III Fase: Internes amb absència de faltes greus o molt greus, amb una específica participació activa en les diferents activitats i destins del centre. També serà preceptiu un bon rendiment escolar.
- d) IV Fase: Aquí es classificaran les internes de la III Fase amb absència total de faltes en llargs períodes de temps, alta participació en activitats escolars i destins i un bon comportament social.

c) **Distribució de l'espai físic.** Els espais físics es troben distribuïts en cinc mòduls independents, ubicats en dos centres interconnectats (Centre Vell i Centre Nou) que s'organitzen segon la següent distribució:

Centre Vell:

- 1^a. Planta: Es troba situada la II Fase amb un total de 6 habitacions en les que resideixen aproximadament 70 internes (més de 10 persones per habitació).
- 2^a. Planta: Al lateral esquerre es troba el mòdul de la I Fase amb 6 habitacions per aproximadament 50 internes (al voltant de 8 internes per habitació). Al lateral dret de la planta està ubicada la III Fase amb 6 habitacions en què hi ha aproximadament 70 internes (més de 10 internes per habitació).

Centre Nou:

Aquest centre compta amb dues plantes que tenen 24 habitacions, que corresponen a la IV Fase i on resideixen aproximadament 70 internes (al voltant de tres internes per habitació).

Als soterranis del centre es troba el departament especial

La resta dels espais físics, comuns i de serveis (escola, pati, infermeria, etc.), són d'utilització comuna per a la totalitat del col·lectiu d'internes classificades en Règim Ordinari.

El centre disposa a més dels següents espais utilitzables:

Taller de perruqueria i estètica.

Taller de ceràmica.

Taller de confecció industrial.

Taller d'informàtica.

2 sales d'estudi.

Sala d'actes.

Si en la distribució hem parlat de les internes que aproximadament hi havia en cada fase és perquè les dades aportades corresponen al 1986. Aleshores sumaven, com indiquen les dades, 260 internes. En l'actualitat el nombre és superior, pel que podem suposar que hi ha un nombre

major de persones a cadascuna de les habitacions del que estava previst inicialment.

d) **Persones i tècnics amb els que tenen contacte:** Apart del funcionariat, habitualment encarregat de serveis de vigilància, les internes tenen contacte amb els diferents tècnics de l'equip d'observació i tractament (E.O.T.) de la institució, i amb els monitors concrets encarregats d'activitats específiques. Fonamentalment però, el seu contacte habitual es produeix amb els educadors/ores del centre.

e) **Els programes d'intervenció:** Ens hi centrarem en el programa d'animació sociocultural que és on s'ubica el taller que volem avaluar. L'objectiu d'aquest programa rau en oferir a les internes un ampli conjunt d'iniciatives socioculturals encaminades a contribuir a la transformació de la seva pròpia realitat mitjançant nous aprenentatges i habilitats que els siguin útils en el futur. Aquest programa (veure annex) està organitzat en quatre àrees, cadascuna de les quals conté tota una sèrie de tallers. Aquestes àrees són:

1. Area artístic-creativa (Dansa, teatre, ceràmica, manualitats, elaboració de nines, Cistelleria).
2. Area formativa-ocupacional (informàtica, perruqueria, estètica, pintura, puericultura).

3. Area recreativa (cultura-oci: videos, cinema, actuacions de teatre, de pallasos i de mags)
4. Esportiva (gimnàs, rítmica, ioga, volei-bol, bàsquet).

Normalment es celebren quatre setmanes culturals a l'any (nadal, primavera, estiu i durant "la Mercè"). En aquestes jornades culturals, apart de les actuacions, conferències i espectacles que es porten de fora la presó, les internes presenten tot allò que han elaborat des de la darrera setmana cultural (obres de teatre, etc.)

2.3. Història del grup destinatari

El moment de començar el procés d'avaluació de l'experiència que du a terme el taller de teatre del col·lectiu Wad-ras, constitueix, pels membres d'aquell taller, un moment de crisi. El grup està en una època de transició i canvi. Els ànims estan baixos i no es veu gaire clar el futur del taller.

Sembla ser que, en el passat, el taller havia funcionat força bé. Les internes escrivien les obres de teatre i, després de nombrosos assaigs, les representaven davant tota la comunitat de recluses. Fins i tot, altres tallers del C.P. (confecció, ceràmica, etc.) havien col·laborat amb els útils necessaris pel montatge de cadascuna de les obres realitzades. Es veu però, que en un moment donat es va produir un daltabaix en el grup, motivat entre altres coses per la sortida en llibertat d'algunes de les persones que eren el "puntal" del taller, la qual cosa va conduir a la situació actual en què es troba el grup.

Malgrat que l'arribada de l'observador (per la novetat que suposa en aquella situació) semblà animar el grup, el cert és que la realitat de la intervenció era

certament pobre. La impressió general que es treia era que tothom veia clar que el taller havia de tirar endavant però ningú no veia la manera de fer-ho. Ni tan sols la composició del grup, el nombre de persones que l'integraven, estava clar.

Al moment actual el grup està a càrrec de dos animadors que, en dies alterns, dirigeixen l'assaig. Tots dos són professionals del teatre; un actor i ballarí de dansa i l'altre actor. Sembla ser que en un principi la direcció del grup estava a càrrec només del ballarí, però aquest va demanar a l'altre, sota la supervisió de l'educadora, que s'hi afegís. La qual cosa aquell va fer. Malgrat tot, aquesta direcció bifront tampoc no sembla contribuir a que el grup sorti de l'enfonsament que pateix al moment de l'anàlisi.

La situació actual del grup, en el moment de l'avaluació, era doncs força crítica.

2.4. Resultats de les observacions i les converses informals

Es realitzen amb aquest grup 9 observacions, tres amb guia-plantilla i la resta sense. Es segueix també, amb aquest col·lectiu, el que vam definir com a "observació amb registre diferit" elaborat per l'observador en forma de diari de seguiment (2). Habitualment les converses informals amb les integrants del grup es van desenvolupar durant els assaigs i en el trajecte d'anada i tornada a la sala on aquests es realitzaven (3). Les converses informals amb els animadors es van desenvolupar, sobretot, en el trajecte en cotxe per la ciutat fins arribar al C.P., atès que tots els dies que hi vaig anar, vaig portar un dels animadors, qui principalment me'n va proporcionar la informació. La quantitat d'informació obtinguda és aclaparadora. Intentaré tot seguit fer una síntesi:

a) Solen assajar en una sala rectangular amb una filera ampla de cadires de plàstic fixades al terra. Davant les

(2) Les observacions van ser realitzades per X. Ucar les dates 4, 9, 16, 19, 23 i 30/IV/90 i 4, 16 i 18/V/90. Amb guia-plantilla només es van realitzar les del 4 i 9/IV i 16/V.

(3) Hem de pensar que per accedir a la sala d'assaig, ubicada al segon pis, prèviament s'havia de cridar per l'altaveu les internes, que estaven en hora de pati. A continuació, havíem de pujar plegats, trucant i esperant que ens obrís una funcionària, al llarg de tres portes. La qual cosa vol dir que hi havia dies que teníem temps de sobre per xerrar.

cadires hi ha una tarima de fusta de aproximadament 4 m. de boca per 3 m. de fondària i una alçada del terra de mig metre. Aquesta tarima té muntades als costats unes estructures de fusta de les que pengen robes, fent les parets de l'escenari. Cal dir que entre les tres "parets" de l'escenari i les parets de la sala hi ha apenes mig metre de distància, qüestió que a l'hora de fer representacions és molt incòmode tant per les entrades i sortides d'escena com pels canvis de vestuari.

- b) Des de la visió dels animadors, el seu paper se cenneix estrictament a aportar el suport tècnic teatral al grup. Ha d'ésser però aquest qui prengui totes les decisions que li concerneixen (composició del grup, obra a representar, temps d'assaig, etc.). De qualsevol manera un dels animadors entén que el seu paper és més aviat el de dinamitzador del grup que no pas d'un altre cosa. Des de la impressió de l'observador, amb un dels animadors el grup treballa, assaja i avança. Amb l'altre més aviat les integrants del grup discuteixen sobre el seu futur com a grup i sobre problemàtiques específiques de la vida reclusa. Allò màxim que s'arriba a fer és teatre llegit i, en qualsevol cas, quasi cada dia d'assaig alterna estats generals d'ànim que van des de la seguretat que tot marxarà i la realització de bons propòsits pel proper dia, fins un desàmin de tot el grup. Tot i que l'observador assenyala no estar del tot

segur que això no sigui convenient pel grup en el moment actual de la seva evolució

c) Tots dos animadors tenen una molt bona relació amb les internes, basada fermament en el respecte mutu. Les seves intervencions solen ser càlides però molt fermes.

d) Al començar les sessions d'observació el grup encara no està acabat de formar, malgrat que l'obra a representar sí que està seleccionada. Se sap que es necessiten 9 persones pel muntatge, i de moment només hi ha 7.

A la darrera sessió d'observació realitzada les coses han canviat força. S'ha pensat muntar dues obres curtes, cadascuna de les qual serà dirigida per un dels animadors i, en aquest interludi, hi ha hagut al voltant de 6 incorporacions al grup, de les quals només dues resten com a membres "estables" del taller.

e) Per a l'acceptació d'una nova persona en el grup cal en primer lloc que l'educadora ho permeti i, en segon lloc, que el grup com a col·lectiu voti la seva acceptació. Els criteris semblen ésser, en tots dos casos, que la persona assisteixi als assaigs, participi, s'aprengui el paper i no arribi drogada. En més d'un cas l'observador pot comprovar que la percepció respecte els criteris, aplicats a persones concretes, varia força entre l'educadora i les integrants del taller (4).

(4) Com anècdota assenyalar que un dia arriben dues noies que es volen incorporar al grup. Preguntada una d'elles pels motius diu: ho necessito. És raó més que suficient per l'acceptació per part del grup. Curiosament serà l'altra la que restarà en el grup, després de convèncer l'educadora que, en principi i degut a un historial de drogues continu, es negà, que l'interès de la interna n'era genuí. La qual cosa es confirma, almenys durant les observacions.

- f) Allò decisiu per a que el grup funcioni sembla ésser un fort lideratge per part d'alguna de les integrants del grup. En la situació de tancament propiciada dins el C.P. la dinàmica dels grups primaris sembla ser la disciplina que millor explica les diferents reaccions de les persones. En el grup hi ha dues personalitats fortes, una noia espanyola i un altre d'africana. La primera és força intel·ligent, disposa d'una certa cultura i té prestigi entre les internes; és acceptada per tot el grup com a líder indiscutible (5). La noia africana pel contrari és bastant més primària que l'anterior. És la única que mai no ha deixat d'estar al taller. El seu prestigi li ve, sobretot, de la seva veterania. Accepta però, sense problemes el lideratge de l'altra. Ella mana quan l'altra no hi és.
- g) Un dels animadors dirigeix normalment els moviments en escena i l'altre els textos. El problema sorgeix del fet que mai hi treballen plegats. Això produeix certs problemes, atès que les internes diuen: l'altre m'ho va marcar d'aquesta manera i l'animador s'ha de callar per no desautoritzar al company. En aquesta situació, és el grup qui fa d'intermediari entre els animadors. Com s'ha assenyalat, van intentar resoldre-ho muntant dues obres, una dirigida per cada animador. Cal dir també que, durant els assaigs hi ha un esperit de companyerisme

(5) Un dia una interna que no és del grup entra durant l'assaig a la sala, mira a aquesta noia, que estava assajant a l'escena, i se'n va. La líder interromp tot i surt sense dir res. Al cap de deu minuts torna explicant que ha hagut d'intervenir i resoldre un problema entre internes.

realment molt important entre les internes; unes i altres s'ajuden contínuament amb els papers per aprendre, amb els moviments per a realitzar, etc.

- h) Cal assenyalar, d'altra banda, que el fet de representar un paper i fer-ho bé davant la comunitat reclusa és un factor de prestigi dins el C.P., i això és quelcom que saben molt bé les internes.
- i) Les seves converses i les bromes, durant els assaigs, fan referència a la seva vida en el centre i contínuament juguen entre elles amb mitges paraules i sentits que els sembla que nosaltres (l'observador i els animadors) no podem entendre. Elles mateixes fan l'assignació de papers i és curiós observar que tenen tendència a assignar-se papers coincidents bé amb la seva personalitat, bé amb la percepció dels altres sobre la seva personalitat, bé amb algun ocult significat (6).
- j) Quan l'observador arriba al grup (es va demanar permís en aquest per a realitzar les observacions) les internes només podien treballar al taller si hi havia un dels animadors. Cap a la meitat de la seva estada, l'educadora autoritza, vist que la cosa comença a funcionar, que es reuneixin per a treballar soles.
- k) Els animadors pràcticament no apliquen tècniques teatrals concretes. Es limiten a assajar l'obra proposada.

(6) Un dels personatges de l'obra inicial, una dona, ha de matar al seu marit. La persona que representarà el paper (i totes riuen al proposar-ho, ella la que més) és una noia condemnada per l'assassinat del seu marit.

- l) En un moment donat la institució va proposar als animadors organitzar tallers d'escenografia, figurinisme, i altres matèries relacionades amb el teatre, però ells s'hi van negar perquè la institució volia que només assistissin les internes d'unes determinades fases i no qualsevol interna que vulgués, com ells pretenien.
- ll) El clima de treball, en els assaigs, és força seriós, i les internes semblen estar molt interessades en el treball.
- m) Cal assenyalar també, com a factor d'influència, que, en aquells moments (en el període de les observacions), acabava de canviar la directora del C.P. i les internes encara no la coneixen, la qual cosa va crear moltes expectatives.
- n) Durant una de les darreres observacions una de les internes arriba dient que ha parlat amb la directora-docent i que li ha dit que està en projecte arreglar la sala d'assaig, el teatre. Ho atribueixen al fet que, des de fora del C.P., hagi hagut un interès pel taller de teatre (la d'aquest estudi), atès que -segons diuen- la institució pràcticament no li fa cas al taller de teatre. Totes s'ofereixen per treballar com a paletes en les seves hores lliures, els dissabtes i diumenges.
- ñ) Cal, per últim, tenir en compte que l'assistència en activitats concretes (per exemple el taller de teatre) redueix condemna, qüestió a considerar en l'anàlisi.

2.5. Resultats del qüestionari de la institució

Nom de la institució: Centre Penitenciari Wad-ras.

Adreça :

Localitat : Barcelona.

Responsable de la institució: P. Moreno (Psicòloga).

Càrrec : Directora.

Temps que porta en el càrrec: Un mes i mig.

Edat : 29 anys.

Sexe : Dona.

La institució C.P. Wad-ras es defineix com una institució de caràcter públic i sense ànim de lucre, que tè entre 6 i 10 anys d'existència.

La direcció d'aquesta institució està a càrrec d'un equip directiu al davant del qual està la directora. Les decisions entorn els assumptes de l'entitat són de caràcter unipersonal i col·legiat. L'equip de direcció o la pròpia directora prenen les seves decisions consultant a especialistes com ara l'equip d'observació i tractament del propi centre. La direcció s'elegeix per assignació directa de la Direcció General de Serveis Penitenciaris i de Rehabilitació, i té una duració indefinida.

Ideològicament la institució es defineix com un centre de retenció i custòdia de persones privades de llibertat que pretén una intervenció ambiental que les doti d'instruments pel seu millor desenvolupament en l'exterior.

En el quadre N°. 45 es poden veure les puntuacions assignades (1 mínim, 6 màxim) en funció de la seva importància a les finalitats que persegueix la institució.

Educatives	6	Esportives	3
Religioses	2	Polítiques	1
Recreatives	4	Artístiques	2
Culturals	5	Socials	1
Professionals	5	Lúdiques	2
Assistencials	6		

QUADRE N°. 45: Puntuacions assignades a les finalitats perseguides per la institució que empara al taller de teatre de Wad-ras.

Com es pot veure en el quadre no es considera que siguin ni socials ni polítiques i sí fonamentalment educatives, assistencials i, en segon lloc, culturals i professionals.

A l'ítem 15 del qüestionari es demana també puntuar les activitats segons l'ordre d'importància que tenen

dins la institució. Aquestes dades es poden veure en el quadre N°. 46.

Educatives	5	Esportives	3
Religioses	2	Polítiques	1
Recreatives	3	Artístiques	3
Culturals	2	Socials	1
Professionals	4	Lúdiques	2
Assistencials	4		
Teatral	2		

QUADRE N°. 46: Puntuacions assignades a les activitats en funció de la seva importància a la institució que empara el taller de teatre de Wad-ras.

Les activitats més important foren, segons aquestes puntuacions les educatives seguit per les de tipus professional i assistencial. Les menys puntuades i, per tant, les que menys importància tenen foren les de tipus polític o social.

La planificació d'aquestes activitats correspon majoritàriament als especialistes, en general, monitors o educadors del centre i van dirigides només al conjunt de la comunitat del centre.

Les relacions d'aquesta entitat amb la resta d'institucions que envolten la comunitat (7) són de col.laboració i es realitzen projectes amb elles d'una forma periòdica. Projectes d'aquest tipus foren per exemple els cursos realitzats a la presó en col.laboració amb la Direcció General de Treball i el Fons Social Europeu. Tanmateix, el projecte "Dona i presó" que pretén donar suport a festivitats, setmanes culturals, xerrades i conferències.

Pel que fa al projecte d'intervenció, la institució afirma promoure'l (encara que com és evident, també l'acull a les seves instal.lacions). Justifica la promoció en el fet que es tracta de incrementar la col.laboració de l'exterior dins el centre i, tanmateix, incrementar la participació i l'oferta d'activitats complementàries.

L'ítem N°. 27 està plantejat de manera que es pugui fer una triangulació. Dins cada iniciativa, es vol saber des de cada instància (institució, animador, grup destinatari) quins objectius es persegueixen amb el procés d'intervenció i quins la instància concreta creu que

(7) En aquest cas concret, aquest ítem, la relació amb altres institucions de la comunitat no té el mateix sentit que en la resta de iniciatives, atès que hem considerat com a comunitat el col·lectiu que hi ha dins el centre. Aquí s'ha de tenir en compte que les institucions són externes a la comunitat i, per tant, la informació obtinguda no s'ha d'interpretar com a "relacions amb altres institucions" sinó com "permeabilitat del centre".

persegueixen les altres dues. Això ens permetrà en una segona fase poder triangular.

En el quadre N°. 47 es poden veure les puntuacions assignades per la institució a cadascun dels objectius. Tanmateix, es poden veure aquests resultats a la gràfica N°. 14.

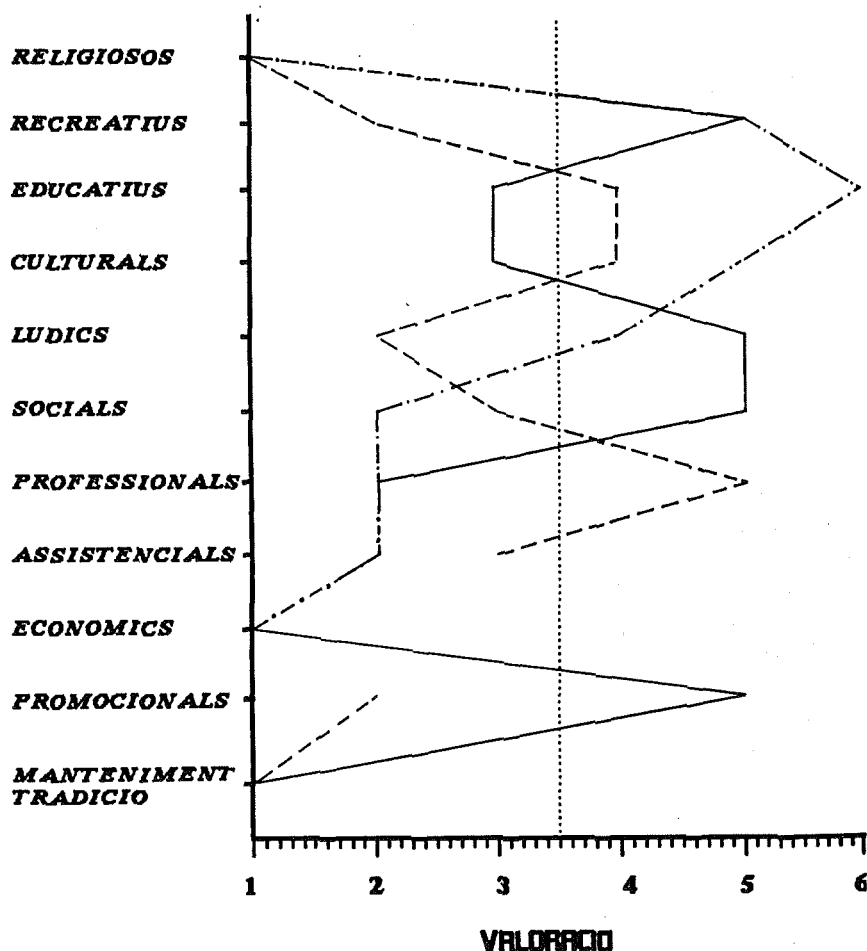
TALLER DE TEATRE DE WAD-RAS			
OBJECTIUS	INSTITUCIO	ANIMADOR	GRUP DESTIN.
Religiosos	1	1	1
Recreatius	5	2	5
Educatius	6	4	3
Culturals	5	4	3
Lúdics	4	2	5
Socials	2	3	5
Professionals	2	5	2
Assistencials	2	3	2
Econòmics	1		1
Promocionals	1	2	5
Mantenir Tradició	1	1	1

QUADRE N°. 47: Puntuacions assignades per la institució a cadascun dels objectius que es persegueixen des de la pròpia perspectiva i des de la qual assigna l'animador i el grup destinatari, en el taller de teatre de Wad-ras.

GRUP INSTITUCIO

INSTITUCIO: WAD-RAS

OBJECTIUS SEGONS: INSTITUCIO
ANIMADOR
DESTINATARI

GRAFICA N°. 14: Representació gràfica de les puntuacions assignades per la institució a cadascun dels objectius que es persegueixen des de la pròpia perspectiva i des de la que assigna l'animador i el grup destinatari en el taller de teatre de Wad-ras.

El primer que es pot observar a la gràfica és la disparitat de criteris que existeixen, des del punt de vista de la institució, respecte als objectius que persegueix el procés d'intervenció, entre la seva visió i la de

l'animador i el grup destinatari. Si exceptuem els objectius religiosos, els econòmics, i els de manteniment de la tradició, que en la perspectiva institucional, tots tres coincidarien en valorar amb al puntuació més baixa, hom pot veure que hi ha moltes diferències entre les valoracions atorgades a la resta d'objectius.

En la perspectiva institucional, la pròpia institució puntuaria per sobre la mitjana de la valoració en primer lloc els objectius educatius, seguits pels recreatius i culturals i, finalment pels lúdics. Puntuaria per sota la mitjana de la valoració la resta d'objectius.

L'animador, des del punt de vista institucional, puntuaria per sobre la mitjana de la valoració en primer lloc els objectius professionals, seguits pels educatius i culturals. La resta els puntuaria per sota la mitjana.

El grup destinatari, segons el veu la institució, valoraria per sobre la mitjana, i tots amb la mateixa puntuació, els objectius recreatius, lúdics, socials, i els objectius promocionals, mentre que la resta d'objectius quedarien per sota la mitjana.

Aquesta valoració tan diferenciada, en la perspectiva institucional, podria trobar la seva explicació

en el fet, ja assenyalat, que la directora acaba d'incorporar-se al centre. En aquest sentit hom podria pensar que parla més des de allò que creu pot ésser la realitat del taller, que no des d'un coneixement profund d'aquella. En aquest marc semblaria lògic que pensés que pels animadors allò fonamental és l'objectiu de realització professional, fins i tot, des d'un punt de vista curricular; i pel grup destinatari els objectius fonamentals foren el promocional (reduir condemna), el recreatiu (ocupar el temps d'oci), i els lúdics (passar-ho bé) i els socials (interrelacionar-se).

La institució creu convenient difondre el procés d'intervenció per raons que afecten a l'interior i a l'exterior del centre. Creu que s'ha de difondre perquè de cara a les internes, pot convertir-se en un model, pot incrementar les motivacions pel canvi i pot informar sobre noves alternatives. Pel que fa a l'exterior creu que pot ajudar a canviar la imatge institucional i pot servir, tanmateix, per a promocionar el centre i incrementar les ajudes externes. L'encarregada de dur a terme la difusió és la pròpia institució.

La institució afirma no avaluar el procés d'intervenció.

Com observacions a tenir en compte a l'hora d'analitzar la informació, la directora diu que s'ha de tenir

en compte el poc temps que fa que està a la presó i que, per tant, la seva informació està encara mediatitzada.

D'altra banda diu que la institució està molt determinada pel marc legal, que condiciona qualsevol tipus d'intervenció. Un exemple el constitueixen les activitats. La seva elecció per part de les internes és relativament voluntària, atès que el fer de participar en activitats serveix per a reduir la condemna.

2.6. Resultats del qüestionari de l'animador

Com s'ha assenyalat hi ha dos animadors en aquesta iniciativa. Seguirem per a l'anàlisi de resultats, igual que hem fet en els casos anteriors, l'ordenació dels ítems en el qüestionari. Per cadascun dels ítems anirem donant les respostes de cadascun dels animadors.

Tots dos animadors són homes, tenen entre 41 i 50 anys i ambdós tenen estudis d'interpretació (3 cursos). Un té a més estudis de dansa. Anomenarem aquest últim animador "A", l'altre serà l'animador "B". L'animador A ha treballat 12 anys en teatre professional com actor, l'animador B ha treballat 7 anys també com actor. El primer porta entre 6 i 10 anys en tasques d'intervenció com l'actual, el segon entre 1 i 5 anys. Ambdós, com es pot comprobar, són persones amb força coneixements i experiència tant en el camp artístic com en el camp de la intervenció.

Com ens havien avançat les observacions només l'animador A realitza en l'actualitat la seva tasca d'una manera remunerada, encara que manifesta que va començar, com ara l'animador B, fent-ho d'una forma voluntària, sense cobrar.

L'animador A diu treballar en el procés d'intervenció per compte d'entitats públiques, el B per compte de la institució i la comunitat. L'animador A considera que ideològicament la institució és "paleontològica, pretesament educo-rehabilitadora, realment un pàrquing amb gran importància del sibil·lí poder funcional". L'animador B creu que ideològicament la institució és paradoxal, atès que la repressió s'exerceix moltes vegades sobre aspectes que no s'hauria d'exercir, i no hi ha control, entès com a dispositiu, com a seguiment, sobre d'altres aspectes que hauria d'haver-hi.

L'ítem N°. 9 està plantejat de manera que es pugui fer una triangulació. Dins cada iniciativa, es vol saber des de cada instància (institució, animador, grup destinatari) quins objectius es persegueixen amb el procés d'intervenció i quins la instància concreta creu que persegueixen les altres dues. Això ens permetrà en una segona fase poder triangular.

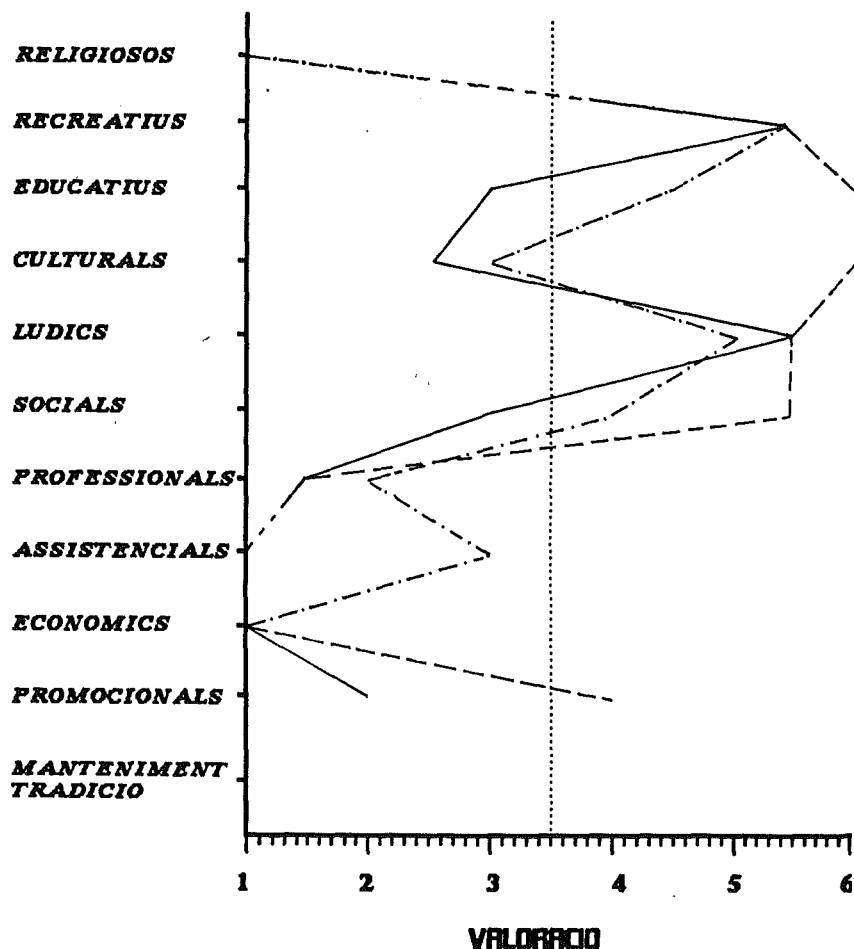
En el quadre N°. 48 es poden veure les mitjanes de les puntuacions assignades pels animadors a cadascun dels objectius. Tanmateix es poden veure aquests resultats a la gràfica N°. 15.

TALLER DE TEATRE WAD-RAS			
OBJECTIUS	INSTITUCIO	ANIMADOR	GRUP DESTIN.
Religiosos	1	1	1
Recreatius	5,5	5,5	5,5
Educatius	4,5	6	3
Culturals	3	6	2,5
Lúdics	5	5,5	5,5
Socials	4	5,5	3
Professionals	2	1,5	1,5
Assistencials	3	1	1
Econòmics	1	1	1
Promocionals	1	4	2
Mantenir Tradició			

QUADRE N°. 48: Mitjanes de les puntuacions assignades pels animadors a cadascun dels objectius que es persegueixen des de la pròpia perspectiva i des de la que ells assignen a la institució i al grup destinatari en el taller de teatre Wad-ras.

INSTITUCIO: WAD-RAS

OBJECTIUS SEGONS: INSTITUCIO
ANIMADOR
DESTINATARI

GRAFICA N°. 15: Representació gràfica de les mitjanes de les puntuacions assignades pels animadors a cadascun dels objectius que es persegueixen des de la pròpia perspectiva i des de la que ells assignen a la institució i al grup destinatari en el taller de teatre de Wad-ras.

Com es pot veure a la gràfica, també en aquest cas sembla haver diferències entre totes tres visions des de la perspectiva dels animadors, sobretot pel que fa al objectius educatius, socials, culturals i promocionals.

Totes tres visions coincideixen, sota la perspectiva dels animadors, en assignar les mínimes puntuacions als objectius religiosos i als econòmics. Coincideixen també en assignar una puntuació propera a la màxima als objectius recreatius. Valorarien també amb una puntuació semblant a l'anterior, encara que no coincident entre els tres, els objectius lúdics.

Pel que fa als objectius professionals, totes tres visions els assignarien puntuacions molt baixes per sota la mitjana de la valoració.

És respecte els objectius educatius, culturals, socials i promocionals, que totes tres visions manifesten en la perspectiva dels animadors majors diferències. Tant és així, que els objectius educatius i els socials serien puntuats per sota la mitjana en el cas del grup destinatari, mentre que la institució i els animadors els situarien per sobre la mitjana, i en el cas d'aquests últims amb la màxima puntuació o propera en aquesta. Pel que fa als objectius culturals el grup destinatari i la institució els puntuarien per sota la mitjana, mentre que els animadors els assignen el valor màxim. Els objectius promocionals, per la seva banda, obtindrien en la institució la mínima puntuació, i en el grup destinatari una puntuació

baixa, per sota la mitjana de la valoració. En el cas però de l'animador, el objectius promocionals es puntuen per sobre la mitjana de la valoració.

És curiós, en observar la gràfica, com les puntuacions més elevades respecte la major part dels objectius es donen en els propis animadors. Hom podria interpretar que hi ha una sobrevaloració de la seva tasca i/o les seves expectatives envers la tasca o les expectatives de la institució i el grup destinatari.

Amb l'item 10 es vol saber l'actitud que manifesta l'animador envers el procés d'intervenció i, tanmateix, la que ell creu que palesen la institució i el grup destinatari. En el quadre N°. 49 es poden veure les respostes donades per ambdós animadors.

TALLER DE TEATRE DE WAD-RAS						
Animadors	A	B	A	B	A	B
ACTITUD	INSTITUCIO		ANIMADOR		GRUP DESTIN.	
Autoritària	*		*		*	*
Laissez-faire		*		*	*	*
Dialogant			*	*	*	
Flexible						
Oberta			*	*		
Il.lusionada			*		*	
Distanciada		*			*	
Indiferent						
Tancada						*
Col.laborant	*		*	*	*	
Participativa			*	*	*	
Altres						

QUADRE N°. 49: Actitud dels animadors A i B envers el procés d'intervenció i actituds que ells assignanen a la institució i al grup destinatari en el taller de teatre de Wad-ras.

El primer que es pot observar en el quadre és que a les caselles dels animadors hi ha més asteriscs que a les altres dues. Tanmateix, que a la del grup destinatari hi ha més que a la de la institució. Hom podria interpretar això com que els animadors estan molt segurs de la seva actitud, una mica menys respecte la del grup destinatari i molt menys sobre la de la institució envers el procés d'intervenció.

El quadre ens mostra com tots dos animadors coincideixen que la seva actitud és dialogant, oberta, col.laborant i participativa. L'animador A fa palès que la seva és una actitud autoritària, encara que especifica que en el sentit de disciplinada (fa que s'escrigui al qüestionari), i també il.lusionada. El B, pel contrari, manifesta que la seva és "laissez-faire". La qual cosa confirmaria allò manifestat a les observacions.

Pel que fa al grup destinatari, ambdós animadors coincideixen en que la seva actitud és autoritària (un fa especificar: en el que existeixen fortes jerarquies internes) i "laissez-faire". L'animador A considera que l'actitud d'aquell és també dialogant, il.lusionada, distanciada, col.laborant i participativa, mentre que l'animador B consideraria que és tancada.

Respecte l'actitud de la institució no hi ha entre ells cap coincidència, fruit probablement del diferent tracte que un i l'altre tenen amb ella. L'animador A considera la seva actitud autoritària però col.laborant, mentre que el B la consideraria "laissez-faire" i distanciada.

En relació a la planificació del procés d'intervenció, l'animador A ens dirà que es planifica

prèviament i globalment (encara que afegeix al qüestionari que pensar l'obra és previ, però que tot s'adapta als problemes diaris i del grup), mentre que el B ens dirà que es planifica sobre la marxa. L'animador A ens diu que la planificació del procés d'intervenció es realitzada per l'animador, mentre que el B diu que es realitza conjuntament entre animador i grup destinatari. Aquestes diferències són probablement fruit de la relació distinta que un i altre palesen amb el grup.

Ambdós animadors consideren que el tipus d'intervenció que duen a terme es podria definir com a muntatge d'un obra teatral, o també, com a intervenció teatral en un grup a la presó. Tots dos consideren, d'altra banda, que allò fonamental de la intervenció és el propi procés abans que la posta en escena. L'obra de teatre que volen muntar és una creació d'autor i el seu contingut respon a un obra que no té res a veure amb la comunitat. En una perspectiva general, tots dos consideren que el procés d'intervenció consisteix en assajar les diferents escenes de l'obra de teatre fins l'estrena. En aquest sentit, farien palés que allò important és l'assatg, més que l'aplicació de tècniques teatrals concretes.

En el quadre N°. 50 es poden veure les puntuacions assignades per cadascun dels animadors (1 mínim, 6 màxim) als diferents aspectes del procés d'intervenció.

ANIMADOR	A	B
L'aplicació de les tècniques	1	3
El clima relacional generat	6	6
Els aprenentatges dels participants	6	5
La posta en escena	6	4
La infraestructura	6	3
Els mitjans de difusió		3
El finançament	6	2
La participació de tothom	6	6
El que tothom disfruti	6	6
Els interessos de la institució	1	3

QUADRE N°. 50: Puntuacions assignades pels animadors a diferents aspectes del procés d'intervenció al taller de teatre de Wad-ras.

Com es pot veure en el quadre, l'animador A considera que tot és igualment important, excepció feta de l'aplicació de les tècniques i dels interessos de la institució, aspectes aquests als que atorga la mínima puntuació; tanmateix, els mitjans de difusió, aspecte que no puntua. Pel que fa a l'animador B, destaca per sobre de tot el clima relacional generat, la participació de tothom i el que tothom disfruti. Tanmateix, atorga puntuacions elevades als aprenentatges dels participants i a la posta en escena.

Pel que fa a les decisions entorn la intervenció, tots dos animadors afirmen que aquelles es prenen conjuntament entre l'animador i el grup destinatari.

En general, cap dels dos animadors diu aplicar tècniques teatrals concretes més enllà d'exercicis de dicció o d'articulació. Malgrat tot, els criteris que diuen seguir quan les apliquen foren: segons necessitats concretes de les actrius i sobre la marxa (Animador B); que entenguin la situació-text i la relació entre els personatges dins el context de l'obra, i, tanmateix, ensenyar els processos psicosociològics que acompanyen a determinats parlaments dins el context general (animador A).

L'animador A considera que allò fonamental en l'aplicació de les tècniques és que el grup destinatari disfruti. L'animador B, pel contrari, pensa que allò principal és que entenguin bé la tècnica aplicada.

En parlar del que hem convingut en denominar elements teatrals, ambdós afirmen que els utilitzen només en funció de la posta en escena i que tots van a càrrec del grup destinatari. Tot i que hi ha determinats elements com ara l'escenografia, el vestuari, el so i la música, que els dissenyen membres externs al grup destinatari.

El material utilitzat durant el procés d'intervenció l'aporten el propi grup destinatari i la institució. El finançament del procés d'intervenció va a càrrec de la institució. Tot i que, segons explicita un dels animadors, s'aconsegueixen petites coses a base de lluitar molt, atès que no hi ha pressupostos.

Respecte la temporalització del procés d'intervenció, diu que aquell es temporalitza en la planificació i que es fa en funció dels interessos de la institució (animador A) o de dates significatives (animador B).

Ambdós animadors coincideixen en afirmar que no s'avalua el procés d'intervenció. Tots dos també coincideixen en creure convenient difondre el procés d'intervenció. L'animador A ho justifica dient que, en primer lloc, permet mostrar que dins el taller es treballa i, en segon lloc, perquè té molt mèrit el que fan aquelles noies estant tancades i es mereixen un reconeixement. L'animador B diu, per la seva banda, que en aquest cas els resultats són presentats a la resta de les internes i representa una activitat de la comunitat.

La difusió és normalment d'àmbit institucional i la realitzen la pròpia institució i les internes.

Per últim, un dels animadors assenyala a les observacions, que la institució no té cura del taller de teatre perquè no es preocupa ni de les mínimes condicions físiques. Diu d'altra banda, que allò és el món en petit, i la institució l'únic que vol és que els especialistes hi vagin però després "resulta que no hi ha peles".

2.7. Resultats del qüestionari del grup destinatari

De la mateixa manera que a la iniciativa anterior, seguirem per a l'anàlisi dels resultats l'ordenació dels ítems en el qüestionari. Cal assenyalar, que les entrevistes per a respondre els qüestionaris, van ser en aquest cas, personalitzades i realitzades pel mateix observador. Es justifica això per vàries raons. D'una banda pel petit nombre de persones, que permetia fer-ho d'aquesta manera. D'altra part, perquè els qüestionaris estaven en català i cap persona del grup destinatari l'entenia i, finalment, perquè calia, per les especials característiques d'aquesta població, explicitar molts dels ítems que havien de respondre. Dir, per últim, que hi ha vuit persones que responen el qüestionari.

Ni l'ítem 4 ni el 5, per les especials característiques de la iniciativa que avaluem, resulten rellevants, atès que, evidentment, totes les persones enquestades pertanyen a la comunitat i per les raons que tots coneixem.

L'ítem 7 ens diu que 4 persones de les enquestades aplica els coneixements del seu ofici i/o professió en el procés d'intervenció. Preguntades sobre la fase en que l'apliquen (ítem 8) una diu que a l'estrena; una altra que en el tracte amb el públic; i 3 que en aspectes relacionats amb l'expressió vocal. Això explicaria, no com en els altres casos, la participació de la comunitat en el procés, sinó l'aplicabilitat de qualsevol coneixement o experiència, que una persona hagi tingut, en la creació i montatge d'una obra de teatre i, tanmateix, hom podria dir que a l'inrevés.

A la pregunta de si havien fet abans quelcom de teatre (ítem 9) 3 responen que sí i 5 que no. Quan se'ls hi demana especificar si de manera puntual o periòdica, 2 responen que de manera puntual, mentre que les 6 restants no contesten. En aquest sentit la més veterana del grup es referia a que les experiències del taller de teatre semblen haver estat intermitents dins el C.P. L'ítem 10 és coherent amb aquest; les tres que havien respost que sí, diuen en aquest cas, que en totes les seves experiències teatrals han treballat com actrius. De la mateixa manera, totes 8 persones diuen que al procés actual juguen el paper d'actrius (ítem 11).

A l'ítem 12 es vol saber les raons (es demanen quatre per persona) dels membres del grup destinatari per participar en el procés d'intervenció. En aquest sentit hi ha 2 que ho fan per sortir de la rutina diària, per evadir-se; 5 diuen que perquè els agrada el teatre; 1 perquè li fa il·lusió i volia actuar; 2 per vèncer la timidesa o per superació personal; 2 ho fan per reduir condemna; 1 per expressar els seus sentiments; i 1 perquè és formació, aprenentatge, experiències.

L'ítem 13 es refereix als objectius que persegueix el procés d'intervenció, tant pels destinataris com per la institució i els animadors, sempre des del punt de vista dels destinataris.

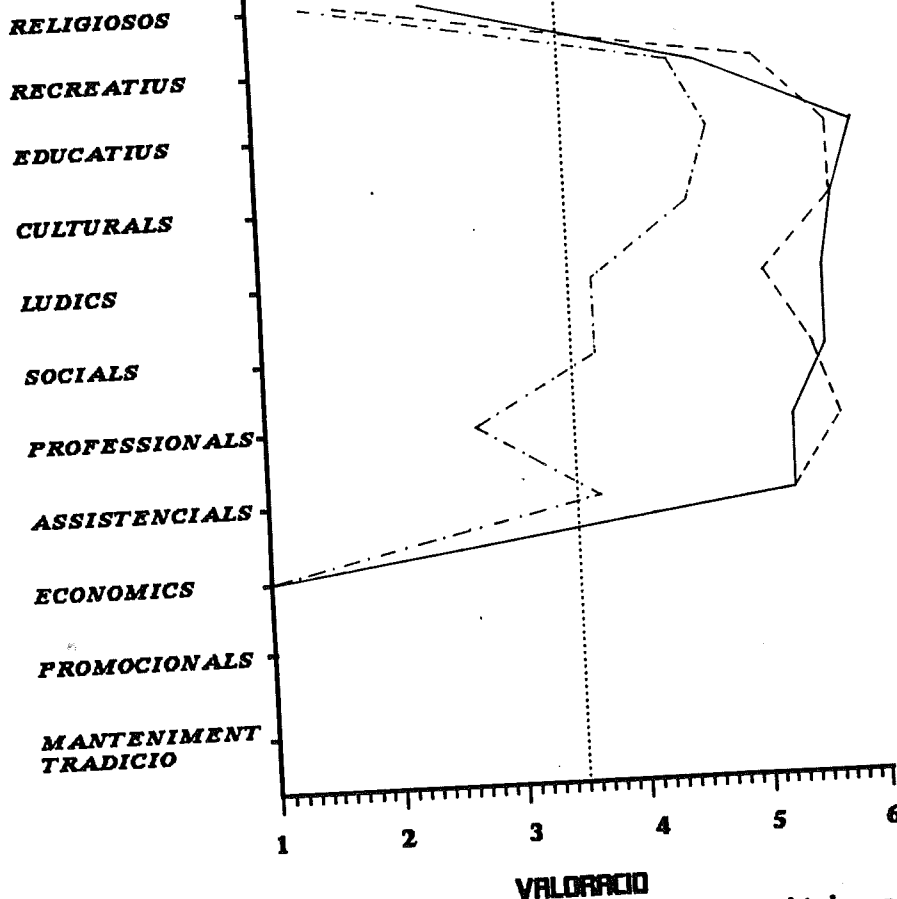
En el quadre N°. 51 es poden veure les mitjanes de les puntuacions assignades pel grup destinatari a cadascun dels objectius. Tanmateix, es poden veure la representació d'aquests resultats a la gràfica N°. 16.

TALLER DE TEATRE DEL C.P. WAD-RAS			
OBJECTIUS	INSTITUCIO	ANIMADOR	GRUP DESTIN.
Religiosos	1,4	1,7	2,4
Recreatius	4,4	5,1	4,6
Educatius	4,7	5,7	5,9
Culturals	4,5	5,7	5,7
Lúdics	3,7	5,1	5,6
Socials	3,7	5,5	5,6
Professionals	2,7	5,7	5,3
Assistencials	3,7	5,3	5,3
Econòmics	1	1	1
Promocionals	-	-	-
Mantenir Tradició	-	-	-

QUADRE N°. 51: Mitjanes de les puntuacions assignades pel grup destinatari a cadascun dels objectius des de la pròpia perspectiva i des de la que ells assignen a l'animador i a la institució, en el taller de teatre de Wad-ras.

INSTITUCIO: WAD-RAS

OBJECTIUS SEGONS: INSTITUCIO
ANIMADOR
DESTINATARI

GRAFICA Nº. 16: Representació gràfica de les mitjanes de les puntuacions assignades pel grup destinatari a cadascun dels objectius des de la pròpia perspectiva i des de la que ells assignen a l'animador i a la institució, en el taller de teatre de Wad-ras.

El primer que es pot observar amb una mirada general sobre la gràfica és que, lògicament, per la seva situació concreta, la percepció que el grup destinatari té sobre la puntuació dels objectius que persegueix la institució és sensiblement inferior a la del propi grup destinatari (com ja es podia preveure a partir de les converses informals). Amb la línia de l'animador hi ha una major coincidència però, igualment, difereix respecte objectius

concrets. Cal tanmateix assenyalar que les puntuacions que assignen al seus objectius és, quan ha de ser alta, molt alta, i quan ha de ser baixa, molt baixa. Al punt que hi ha dos objectius que no puntuen (promocionals i tradicionals) i dos que puntuen molt baix (religiosos i econòmics). Es fa difícil interpretar aquesta dada si no és per efecte d'una percepció contraposada entre les pròpies expectatives (del grup destinatari) i els desigs de la institució que les acull. De fet, es fa molt difícil conjuguar, entendre, des d'una conceptualització simple de la realitat i del món, que una persona sigui apartada de la vida social per mal comportament i que allà on vagi se la tracti extraordinàriament bé; allò lògic fóra, en aquella conceptualització, justament el contrari, o sigui, se l'hauria de tractar malament. Aquesta podria ser una interpretació de perquè puntuen tan alt i tan baix.

Del perfil que representa les expectatives de la institució, els objectius que puntuen més alt són els educatius, i els més baixos els econòmics. Per sota la mitjana, apart d'aquests, només estan els professionals. Lo qual voldria dir, que pensen que la institució té clar que el taller de teatre no col·locarà cap persona dins el món professional.

La línia que representa l'animador, malgrat posar l'èmfasi en diferents tipus d'objectius, se situa en un

rang semblant al del grup destinatari; qüestió que, d'entrada, es podria interpretar com que consideren que l'animador està amb elles davant la institució. Si això és així s'hauria de reflectir en els ítems que posteriorment interroguen al grup destinatari sobre la seva relació amb aquell.

El grup destinatari considera que els objectius que principalment persegueix l'animador són educatius, culturals i professionals. Això podria interpretar-se en dos sentits: consideren que són culturals i educatius respecte elles i professionals envers ell mateix, o bé consideren que són educatius, culturals i professionals envers elles. De qualsevol manera, semblen tenir clar quin és el paper i les expectatives de l'animador envers el grup destinatari. Curiosament puntuen més baix que aquests darrers, encara que per sobre de la mitjana, els objectius lúdics. Això es podria explicar pel tipus de tracte que els dispensa l'animador. Malgrat tractar-les bé, els crida l'atenció quan comencen a xerrar i riure. Potser això explicaria que els objectius lúdics puntuïn més baix.

Pel que fa, finalment a les expectatives del propi grup destinatari, semblen tenir clar que el taller de teatre els ha de servir, sobretot, per educar-se. Encara que consideren que també persegueix objectius culturals, lúdics i socials. Malgrat puntuar per sobre la mitjana, els objectius

professionals puntuen una mica més baix que els anteriors (8). Una dada estranya és la que fa referència a la puntuació que atorguen als objectius religiosos, atès que en les observacions, res no la confirma ni la desmenteix. Per acabar, assenyalar que veuen clar que el taller no persegueix objectius econòmics.

Fetes les correlacions entre cadascun dels objectius en les tres visions que manifesta el grup destinatari (una respecte ell mateix, una altra respecte l'animador, i una altra respecte la institució) es pot comprovar que només respecte tres dels objectius es produeixen diferències estadísticament significatives. Respecte els objectius socials ($p = 0,04$) i els objectius professionals ($p = 0,04$) hi ha diferències significatives entre la puntuació que el grup destinatari assigna a l'animador i la que assigna a la institució. Hi ha diferències significatives també en els objectius lúdics ($p = 0.07$) i en els objectius socials ($p = 0.04$) entre la puntuació que els assigna el grup destinatari i la que aquest assigna a la institució. Hom podria afirmar, a partir d'aquests resultats que efectivament, allò apuntat abans respecte que el grup destinatari considera a l'animador més proper a les seves posicions que a la institució, és cert.

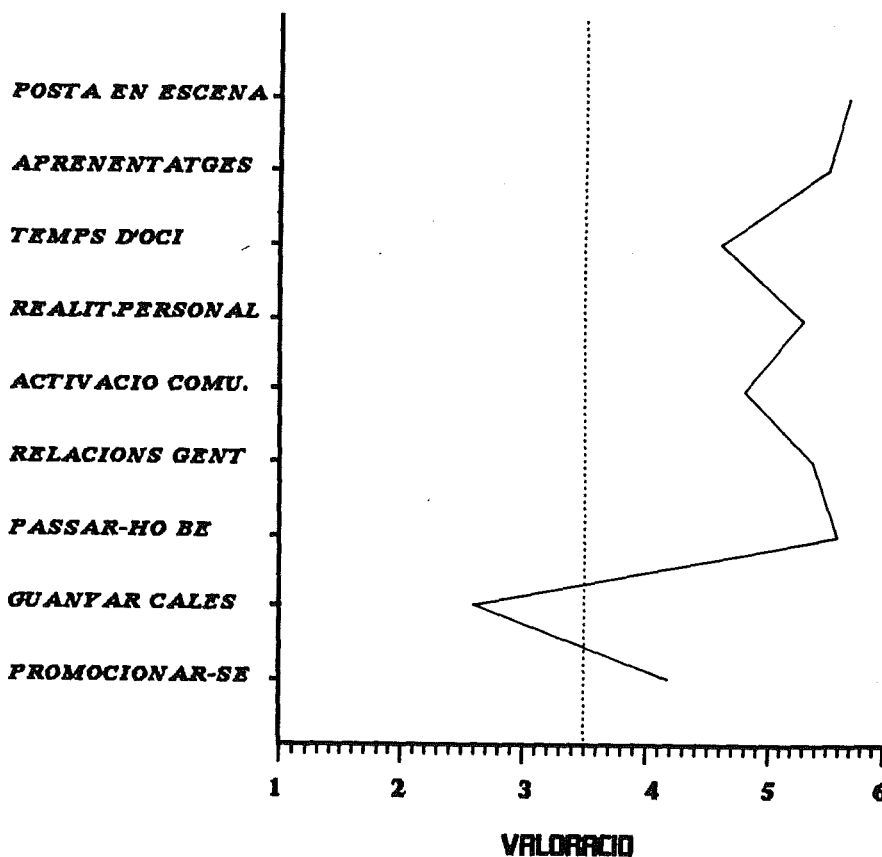
(8) Això és explicable pel fet, del que totes estan enterades, que va haver-hi una noia que va fer un curs de radiodifusió a la presó i, en sortir d'aquesta, es va col·locar en una emissora. Encara que veuen difícil poder fer això en el teatre, no ho descarten com a possibilitat.

L'ítem 14 vol saber què és el que més valora del procés d'intervenció el grup destinatari. Les mitjanes de les puntuacions donades pel grup destinatari es poden veure al quadre N°. 52 i, tanmateix, la seva representació a la gràfica N°. 17.

La posta en escena de la obra de teatre	5,7
Els aprenentatges que has realitzat	5,5
Que ocupa el teu temps d'oci	4,6
Que et serveix per a realitzar-te personalment	5,3
Que activa la teva comunitat	4,8
Que et serveix per a relacionar-te amb la gent	5,4
Que t'ho passes molt bé	5,6
Que et servirà per a guanyar cales	2,6
Que et servirà per a promocionar-te	4,2

QUADRE N°. 52: Mitjanes de les puntuacions donades pel grup destinatari en allò que més valoren del procés d'intervenció al taller de teatre de Wad-ras.

INSTITUCIO: WAD-RAS

GRAFICA N°. 17: Representació gràfica de les mitjanes de les puntuacions donades pel grup destinatari en allò que més valoren del procés intervenció al taller de teatre de Wad-ras.

Com es pot observar a la gràfica, només hi ha una possibilitat de resposta que puntua per sota la mitjana i és la que es refereix al fet de guanyar calers, que aquest col·lectiu consideraria improbable, donada la realitat en què es troba immers. La resta de possibilitats de resposta puntuen per sobre la mitjana.

Allò que més valora aquest col·lectiu en el procés d'intervenció és la posta en escena i el passar-s'ho bé, a continuació, els aprenentatges realitzats, el fet de

poder relacionar-se amb la gent i el realitzar-se personalment; possibilitats de resposta en les quals les diferències en les mitjanes són mínimes. Puntuarien una mica més baix, encara que per sobre de la mitjana, el fet que activa la comunitat i que omple el seu temps d'oci.

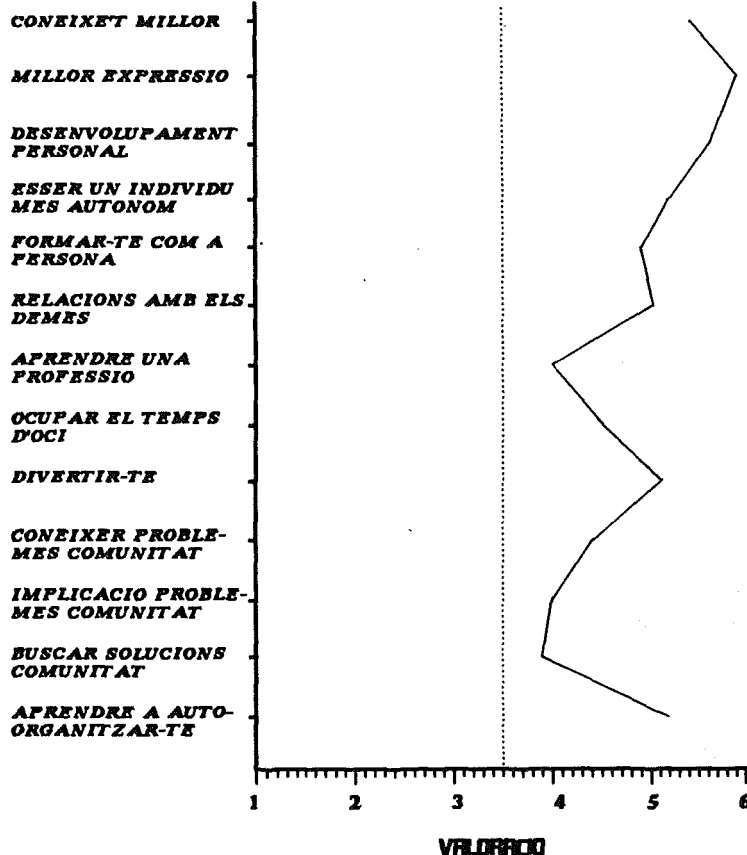
Preguntat el grup destinatari (ítem 15) sobre si els procés d'intervenció s'ajusta al que prèviament esperava 4 persones responen que sí, i 4 que no. Aquesta resposta és coherent amb les persones que segons el qüestionari mai havien fet teatre. Entre les persones a les que ha sorprès una assenyala que sobretot l'ha sorprès perquè obliga a aprofundir en la relació comunicativa, mentre que una altra diu que el més sorprenent han estat els propis actors i els directors.

A l'ítem 16 es vol averiguar la utilitat que el procés d'intervenció manifesta pel grup destinatari. En el quadre N°. 53 es poden veure les mitjanes de les puntuacions donades en aquest ítem i, tanmateix, la seva representació, en la gràfica N°. 18.

Conèixer-te millor a tu mateix	5,4
Expressar-te millor que abans	5,9
Desenvolupar-te a nivell personal i emocional	5,6
Ésser un individu més autònom	5,2
Formar-te com a persona	4,9
Relacionar-te amb els demás	5
Aprendre una professió	4
Ocupar el teu temps d'oci	4,5
Divertir-te	5,1
Conèixer millor la problemàtica de la teva comunitat	4,4
Implicar-te en la problemàtica de la teva comunitat	4
Buscar solucions pels problemes de la teva comunitat	3,9
Aprendre a autorganitzar-te	5,2

QUADRE N°. 53: Mitjanes de les puntuacions donades pel grup destinatari en allò pel que els serveix el procés intervenció al taller de teatre de Wad-ras.

INSTITUCIO: WAD-RAS

GRAFICA N°. 18: Representació gràfica de les mitjanes de les puntuacions donades pel grup destinatari en allò pel que els serveix el procés intervenció al taller de teatre de Wad-ras.

Un altre cop ens tornem a trobar que aquest grup, quan puntua alt, ho fa realment molt alt. Totes les possibilitats de resposta són puntuades per sobre la mitjana. Això voldria dir, en principi, que totes les possibilitats de resposta constitueixen utilitats per aquest col·lectiu.

Els membres del grup destinatari creuen que el procés d'intervenció els serveix, sobretot, per a expressar-se millor que abans, per a desenvolupar-se a nivell personal i emocional, per a conèixer-se millor i per a divertir-se. Les

utilitats que menys puntuarien, tot i situar-les sobre la mitjana foren aquelles relacionades amb la problemàtica de la seva comunitat i amb el fet d'aprendre una professió, qüestions ambdues que relacionarien poc amb el procés d'intervenció.

L'ítem 17 vol saber les persones del grup que han participat activament en la creació o posta en marxa del procés teatral: 2 persones responen que sí i 6 que no. Probablement aquestes dues siguin les líders del grup, que són les qui tenen clar que porten el pes d'aquell. Respecte l'ítem 18 que es refereix a la participació en la planificació del procés: 3 responen que sí i 5 que no. L'explicació rau segurament en el mateix que el cas anterior.

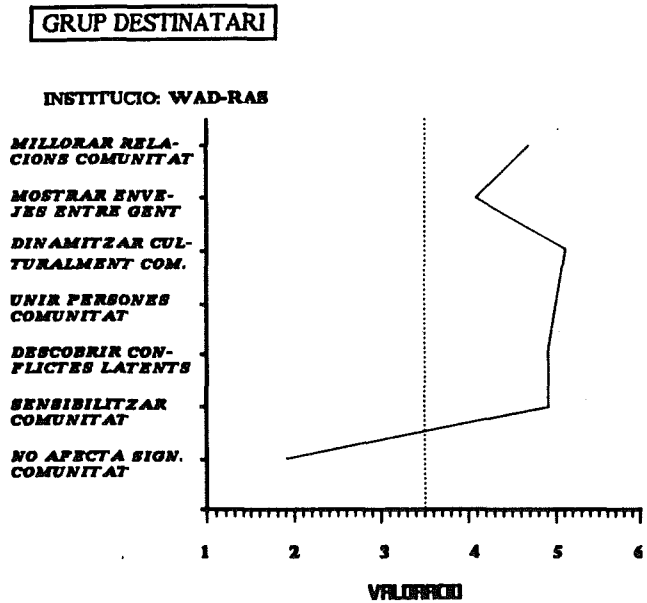
A diferència de la iniciativa anterior, en aquest cas l'ítem 19 no sembla ésser confós, segurament perquè al fer entrevistes personalitzades es podia esbrinar el seu contingut. A la pregunta de si han participat en la creació de l'obra de teatre, 6 responen que no i 2 no contesten. La resposta és lògica, atès que treballen sobre un obra d'autor.

Amb l'ítem 20 es vol saber de quina manera afecta el procés d'intervenció a la comunitat en què es troba immers. Les puntuacions mitjanes donades pel grup destinatari a cadascuna de les possibilitats de resposta es poden

observar en el quadre N°. 54 i, tanmateix, la seva representació a la gràfica N°. 19

Contribueix a millorar les relacions entre la gent de la teva comunitat	4,7
Mostra les enveges que hi ha entre la gent	4,1
Dinamitza culturalment la comunitat	5,1
Contribueix a unir a les persones de la comunitat	5
Descobreix els conflictes latents en la comunitat	4,9
Sensibilitza la comunitat envers la solució dels seus problemes	4,9
No afecta d'una forma significativa la comunitat	1,9

QUADRE N°. 54: Mitjanes de les puntuacions donades pel grup destinatari a diferents possibilitats en què el procés d'intervenció pot afectar a la comunitat, en el taller de teatre de Wad-ras.

GRAFICA N°. 19: Representació gràfica de les mitjanes de les puntuacions donades pel grup destinatari a diferents possibilitats en les que el procés d'intervenció pot afectar a la comunitat, en el taller de teatre de Wad-ras.

Com es pot observar a la gràfica anterior la mitjana més alta és la que assenyalava la dinamització sociocultural que el procés d'intervenció significa per a la comunitat, a continuació, que uneix a les persones de la comunitat, després que permet descobrir conflictes latents i que sensibilitza la comunitat envers la solució de problemes. Encara per sobre la mitjana puntuen que contribueix a millorar les relacions entre la gent de la comunitat i que mostra les enveges que hi ha entre la gent. Només puntuen per sota la mitjana el que no afecti de forma significativa a la comunitat, el que voldria dir que consideren que el procés d'intervenció constitueix quelcom important dins la comunitat. Aquesta darrera dada potser interpretada en el sentit assenyalat a les converses informals segons el qual, fora un element de prestigi dins la comunitat el participar en un obra de teatre.

Amb l'ítem 21 es vol saber l'actitud de l'animador respecte el grup destinatari. Com es pot observar en el quadre N° 55, hi ha unanimitat respecte totes les possibilitats de resposta a excepció de l'actitud autoritària i la repressiva; totes dues, crec, explicables en el mateix sentit. Ja ho hem assenyalat abans; l'animador dirigeix, per tant ha de ser dur quan cal cridar l'atenció o demanar que no xerrin durant els assaigs. En general però, aquests ítem

semblar refrendar allò que havien assenyalat abans: valoren molt als animadors i creuen que estan amb elles.

WAD-RAS	ITEM 21	
	SI	NO
AUTORITARIA	4	4
OBERTA	8	
REPRESIVA	2	6
IL·LUSIONADA	8	
DIALOGANT	8	
DISTANCIADA		8

LAISSEZ-FAIRE		8
INDIFERENT		8
PARTICIPATIVA	8	
TANCADA		8
FLEXIBLE	8	
ALTRES ACTITUDS		8

QUADRE N°. 55: Respostes del grup destinatari respecte l'actitud de l'animador envers elles en el taller de teatre del C.P. de Wad-ras.

Com es pot observar en el quadre N°. 56, les respostes a la manera de treballar de l'animador són un tant contradictòries. Un problema presentat durant les entrevistes fou que la pregunta no discrimina els animadors i, certament, cadascun té la seva manera específica de fer. L'aclariment de l'entrevistador n'era sempre la mateixa: intenta fer una valoració mitjana. Crec que això no els va resultar gens

fàcil i una bona prova són les respostes donades en aquest ítem. Potser caldria pensar, per iniciatives en què hi ha més d'un animador, en presentar l'ítem de forma que els discrimini.

WAD-RAS	ITEM 22	
	SI	NO
INTENTA IMPLICAR A TOTHOM	7	1
S'OBLIDA DELS QUE NO PARTICIPEN	1	7
VOL QUE TOTHOM OBSERVI ALS QUE PARTICIPEN	1	7
DEMANA ALS QUE NO PARTICIPEN QUE MARXIN O QUE CALLIN	5	3
DEMANA EL PARER TANT DELS QUE PARTICIPEN COM DELS QUE NO	3	5
ASSIGNA TASQUES DIFERENCIADES PER A QUE TOTHOM ESTIGUI ACTIU	1	7

QUADRE N°. 56: Respostes del grup destinatari a l'actitud de l'animador quan aplica tècniques o assaja escenes en el taller de teatre del C.P. de Wad-ras.

A l'ítem 23 sí que sembla haver acord; l'animador tracta per igual tothom (en aquest cas, tots dos animadors).

L'ítem 24 vol recollir aquell aspecte del procés d'intervenció en què l'animador posa major èmfasi. Sembla haver-hi acord sobre les dues primeres i la darrera possibilitat de resposta. De les 8, 7 persones creuen que

pretén que elles aprenguin la tècnica concreta, mentre que 1 creu que no. Al contrari succeeix respecte el grau d'intercomunicació aconseguit. En aquest sentit es podria dir que el grup creu que els animadors cerquen muntar l'obra, i, per tant, fer un treball professional, abans que intentar que es relacionin millor entre elles. La resposta és sorprenent atès que, com s'ha assenyalat, un dels animadors fomenta les xerrades entre elles i la seva situació (aquell que -dèiem- es creia més aviat un dinamitzador del grup). Problablement tornem a trobar en aquestes dades la no discriminació en funció dels animadors. Hom pot observar aquestes dades al quadre N°. 57.

<u>WAD-RAS</u>	ITEM 24	
	SI	NO
LA PARTICIPACIO DE TOT EL GRUP		8
QUE EL GRUP ENTENGUI BE LA TECNICA ENCARA QUE NO PARTICIPI TOT HOM		8
QUE EL GRUP DESTINATARI APRENGUI LA TECNICA	7	1
EL GRAU DE COMUNICACIO INTERPERSONAL ACONSEGUIT	1	7
QUE EL GRUP DESTINATARI DISFRUTI		8

QUADRE N°. 57: Respostes del grup destinatari a allò en què l'animador posa major èmfasi durant el procés d'intervenció al taller de teatre del C.P. de Wad-ras.

Al quadre N°. 58 hom pot observar les respostes donades pel grup destinatari a la participació en les activitats pròpies del muntatge d'una obra de teatre (ítem 25).

WAD-RAS

ACTIVITATS	ITEM 25					
	Disseny		Realització		Col.labor.	
Escenografia		8	2	6	4	4
Figurina		8		8		8
Vestuari	1	7		8	2	6
Utilleria		8	2	6	5	3
Electricitat		8	1	7	1	7
Luminotècnia		8	1	7	2	6
Maquinaria		8		8	2	6
Só		8		8	2	6
Música		8		8	3	5
Producció		8		8		8
Regiduria		8		8		8
Direcció		8		8		8
Ajudanties		8		8		8
	SI	NO	SI	NO	SI	NO

QUADRE N°. 58: Participació del grup destinatari i qualitat d'aquesta en la realització d'activitats al voltant del muntatge, en el taller de teatre del C.P. de Wad-ras.

Com es pot veure en aquest quadre, només hi ha 1 persona que participi en el disseny (vestuari); 6 en la realització d'alguns elements; i pràcticament tots col·laboren en una cosa o una altra. En les respostes en aquest ítem es nota que el grup està tornant a començar, atès que hom pot deduir per les respostes que, en general, no tenen l'experiència del muntatge de cap obra. Si haguessin montat alguna, haurien vist que tothom, en les seves especials condicions, treballa en tot (disseny, realització i col·laboració).

A l'ítem 27 hom vol saber si tot allò après durant el procés d'intervenció es destina a altres projectes. En aquesta pregunta, hi ha 7 persones que no responen, lo qual és perfectament lògic en la seva situació de tancament. Cap d'elles no respon l'ítem 28, que fóra una explicitació de l'anterior.

Respecte l'aportació de material pel procés d'intervenció (ítem 29), 3 responen que sí i 5 diuen que no. Entre el material aportat (ítem 30), 2 diuen que material per vestuari, una material per perruqueria, i una altra material de maquillatge.

També respecte aquest ítem 31, que es refereix al finançament, hi ha 7 persones que no responen, atès que en

la seva situació tampoc la pregunta no és pertinent. El mateix succeeix amb l'ítem 32 que vol especificar l'anterior.

Totes 8 membres del grup destinatari creuen que és convenient difondre el procés d'intervenció o els seus resultats (ítem 33). En aquest cas semblaria que amb força més intensitat que en altres iniciatives, atès que és una manera de permeabilitzar la seva relació amb l'exterior de la presó. Preguntades sobre el per què, hi ha 5 persones que diuen que per a que aprenguin (la institució i la comunitat) a valorar el que es fa, atès que no s'està perdent el temps; una altra diu que per a que participi tota la comunitat; una altra assenyalava que estimula valors que es van perdent; una altra que per a la satisfacció de les internes; i una més, finalment, que perquè ensenya a gaudir de les petites coses.

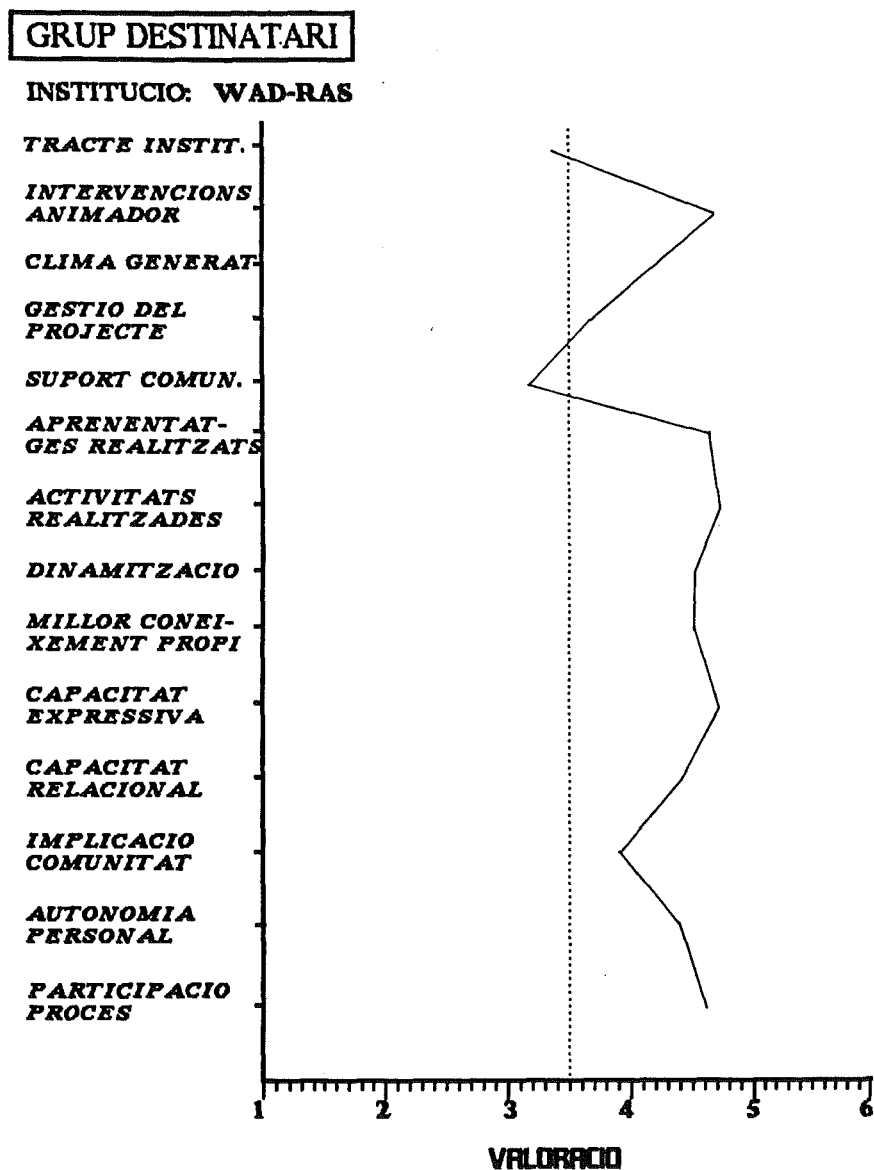
A l'ítem 35 que es refereix a l'avaluació del procés d'intervenció cap de les 8 persones respon, d'una banda perquè encara el grup no està acabat de formar i, d'un altre perquè entenen que això ho fa l'educadora. A l'explicitació en l'ítem 36 tampoc no responen.

Un cop acabat el procés d'intervenció les 8 membres del grup diuen voler continuar fent teatre, prova de la importància que per elles fa palès aquest procés. A l'especificació de si puntualment o periòdicament, cap d'elles no contesta.

Amb l'ítem 38 es vol averiguar la valoració global del procés d'intervenció per part del grup destinatari. En el quadre N°. 59 hom pot veure les mitjanes de les puntuacions que el grup destinatari ha assignat a cadascun dels elements en els que hem segmentat el procés d'intervenció, tanmateix es pot observar la seva representació a la gràfica N°. 20.

El tracte dispensat per la institució	3,4
Les intervencions de l'animador	4,7
El clima relacional i afectiu generat en el procés d'intervenció	4,2
La gestió del projecte	3,7
El suport prestat per la comunitat	3,2
Els aprenentatges que has realitzat	4,6
Les activitats que has realitzat	4,7
La dinamització que suposa per a la comunitat	4,5
El millor coneixement de tu mateix	4,5
La teva capacitat expressiva i comunicativa	4,7
La teva capacitat relacional	4,4
La teva implicació en la comunitat	3,9
La teva autonomia personal	4,4
La teva participació en el procés	4,6

QUADRE N°. 59: Mitjanes de les puntuacions donades pel grup destinatari a diferents elements dels que componen el procés d'intervenció en el taller de teatre de Wad-ras.

GRAFICA N°. 20: Representació gràfica de les mitjanes de les puntuacions donades pel grup destinatari a diferents elements dels que componen el procés d'intervenció en el taller de teatre de Wad-ras.

Com es pot veure a la gràfica només hi ha dos elements que puntuïn per sota la mitjana, el tracte dispensat per la institució i el suport prestat per la comunitat. La resta d'elements analitzats puntuen per sobre d'aquella. Immediatament per sobre puntuarien la gestió del projecte i la implicació de la comunitat, respostes que resultarien coherents amb tot allò assenyalat fins al moment. Pel que fa a la resta d'elements analitzats tots manifesten puntuacions força elevades i amb poques diferències entre elles. Destacarien com els elements més positius del procés les intervencions de l'animador i l'augment aconseguit en la pròpia capacitat expressiva i comunicativa.

2.8. Interacció dels resultats

El primer que hem de fer en aquest punt és la triangulació projectada entre els ítems 27 del qüestionari institucional, 9 del de l'animador, i 13 del dels destinataris. En el quadre N°. 60 es presenten les puntuacions i les mitjanes de les puntuacions assignades a cadascun dels objectius per la institució, l'animador i el grup destinatari. Hem dividit el quadre en tres columnes, una per cadascuna de les instàncies. Tanmateix, hem subdividit cadascuna d'aquestes columnes en tres sub-columnes que recullen la pròpia puntuació (en negreta), i les que li han assignat les altres dues instàncies, segons s'explicitat tot seguit (9):

Institució: (I₁) puntuació pròpia.
 (A₁) puntuació assignada pels animadors.
 (D₁) puntuació assignada pel grup destinatari.

Animador : (A₂) puntuació pròpia.
 (I₂) puntuació assignada per la institució.
 (D₂) puntuació assignada pel grup destinatari.

Grup destinatari :
 (D₃) puntuació pròpia.
 (A₃) puntuació assignada pels animadors.
 (I₃) puntuació assignada per la institució.

(9) Parlem de puntuacions, però en els casos corresponents s'ha d'entendre que treballarem amb les mitjanes com hem fet en les anàlisi prèvies.

TALLER DE TEATRE DE WAD-RAS									
OBJECTIUS	INSTITUCIO			ANIMADOR			GRUP DESTIN.		
	I ₁	A ₁	D ₁	A ₂	I ₂	D ₂	D ₃	A ₃	I ₃
Religiosos	1	1	1,4	1	1	1,7	2,4	1	1
Recreatius	5	5,5	4,4	5,5	2	5,1	4,6	5,5	5
Educatius	6	4,5	4,7	6	4	5,7	5,9	3	3
Culturals	5	3	4,5	6	4	5,7	5,7	2,5	3
Lúdics	4	5	3,7	5,5	2	5,1	5,6	5,5	5
Socials	2	4	3,7	5,5	3	5,5	5,6	3	5
Professionals	2	2	2,7	1,5	5	5,7	5,3	1,5	2
Assistencials	2	3	3,7	1	3	5,3	5,3	1	2
Econòmics	1	1	1	1		1	1	1	1
Promocionals	1	1		4	2			2	5
Mantenir Tradició	1				1				1

QUADRE N°. 60: Triangulació de les puntuacions assignades als objectius que persegueix el procés d'intervenció en el taller de teatre Wad-ras.

Posant en relació les tres subcolumnes que recullen els objectius assignats per les tres instàncies analitzades als objectius que persegueix el procés d'intervenció, hom pot comprovar que no hi ha massa diferències, sobretot, pel que fa als objectius més valorats. Les principals diferències entre totes tres visions giren al voltant dels objectius socials i als professionals i assistencials.

En relació als objectius socials els animadors i el grup destinatari els puntuen per sobre la mitjana, mentre que la institució els puntua per sota d'aquella i amb una puntuació molt baixa. Això s'hauria d'interpretar en el sentit que la institució considera menys social el procés del que el consideren el grup destinatari i l'animador.

Justament el contrari succeeix respecte els objectius assistencials i professionals. En aquest cas la institució i els animadors consideren el procés d'intervenció molt menys assistencial i professional del que el considera el grup destinatari.

Si ens fixem en la columna de la institució podem observar que entre les puntuacions que assigna la institució a cadascun dels objectius que presegueix el procés d'intervenció i les que creuen l'animador i el grup destinatari que aquella els assignaria, no hi ha massa diferències, tot i que trobarem més que en la iniciativa anterior. Això voldria dir que institució, animador i grup destinatari coincideixen o tenen una semblant conceptualització respecte al que la institució creu que ha de perseguir el procés d'intervenció.

L'animador i el grup destinatari creuen, i la puntuació de la institució reforça aquesta creença, que el

procés d'intervenció no persegueix ni objectius religiosos ni econòmics. Estarien d'acord també en assignar una puntuació molt baixa als objectius de tipus professional.

Totes tres visions coincidirien també, en la columna institucional, en puntuar per sobre la mitjana de la valoració i com a fita del procés d'intervenció els objectius recreatius, els educatius i els lúdics. Ara bé, les puntuacions donades per la institució en aquests objectius i les que els assignarien el grup destinatari i l'animador, varien. Així, trobem que la institució considera els objectius principals del procés d'intervenció els educatius (màxima puntuació), mentre que el grup destinatari i l'animador només els puntuarien amb un punt per sobre la mitjana. Això s'hauria d'interpretar en el sentit que la institució considera més educatius el procés d'intervenció del que creuen l'animador i el grup destinatari. En el cas dels objectius recreatius i dels culturals passaria una cosa semblant; l'animador els assigna una puntuació superior a la que els assigna la pròpia institució, mentre que el grup destinatari els puntuaria una mica per sota de la puntuació d'aquella.

És potser respecte els objectius culturals i socials, com a fita del procés d'intervenció, que trobaríem les diferències més destacables entre les puntuacions de la institució i les que hi assignen l'animador i el grup

destinatari. La institució puntua els objectius culturals amb una puntuació alta per sobre la mitjana, i una puntuació semblant els assignaria en aquella el grup destinatari. L'animador, per la seva banda, creu que aquella els puntuaria per sota la mitjana. En aquest sentit, i respecte aquests objectius, el grup destinatari demostraria conèixer millor a la institució que l'animador. Quelcom semblant succeeix respecte els objectius socials. En aquest cas però, són tots dos, animador i grup destinatari, els que els puntuarien per sobre la mitjana de la valoració, mentre que la institució els puntuaria per sota. Això s'interpreta en el sentit que animador i grup destinatari consideren que per a la institució el fet que el procés d'intervenció persegueixi objectius de tipus social té més importància del que en realitat aquella considera.

El primer que es pot observar a la columna de l'animador és que, en general, la subcolumna en la qual la institució assigna puntuacions a l'animador conté puntuacions més baixes que la del grup destinatari o la del propi animador. Aquesta dada vindria a reforçar quelcom ja assenyalat abans, animador i grup destinatari es trobem més a prop en tot allò relacionat amb el procés d'intervenció del que ho estan respecte la institució, qüestió probablement deguda al desconeixement d'aquesta (canvi de directora) del susdit procés.

Respecte els objectius religiosos totes tres visions els puntuaran molt baix per sota la mitjana. Pel que fa als objectius recreatius, educatius, culturals, lúdics i socials, considerats com a fita del procés d'intervenció, ens trobarem allò assenyalat al paràgraf anterior, és a dir: invariablement hi haurà una similitud entre les puntuacions que l'animador atorga a cadascú d'ells i les que en el seu nom els hi atorga el grup destinatari i, invariablement també, les puntuacions que a l'animador assignarà la institució seran més baixes, arribant, fins i tot, a puntuar-los per dessota la mitjana de la valoració (fora el cas dels objectius recreatius, lúdics i socials). Això podria ésser interpretat també en el sentit que la institució considera menys educativa, recreativa, cultural, etc., la tasca de l'animador en el procés d'intervenció del que animador i el grup destinatari considerarien.

Quelcom diferent a tot allò assenyalat fins al moment succeeix respecte els objectius professionals i assistencials. Per l'animador l'assistència com a fita del procés d'intervenció no tindria sentit, la institució creuria que l'animador la puntuaria una mica per sobre la mitjana, i el grup destinatari li assignaria una puntuació molt per sobre de la mitjana de la valoració. Això s'interpreta de forma que institució i grup destinatari consideren que el

procés d'intervenció és més assistencial per l'animador del que ho és en realitat. El mateix efecte es produïria respecte els objectius professionals com a fita del procés d'intervenció.

A la columna del grup destinatari ens trobem que per dessota la mitjana totes tres visions consideren que ni els objectius econòmics ni els religiosos constitueixen fites del procés d'intervenció. Tanmateix, per sobre la mitjana de la valoració totes tres coincidirien en assignar puntuacions elevades als objectius lúdics i recreatius. Respecte la resta d'objectius les visions varien considerablement. Mentre el grup destinatari valoraria pràcticament amb la puntuació màxima els objectius educatius i culturals com a fita del procés d'intervenció, l'animador i la institució els puntuarien per sota la mitjana. Això s'hauria d'interpretar en el sentit que aquestes dues instàncies consideren que el procés d'intervenció té menys importància des del punt de vista educatiu i cultural pel grup destinatari del que en realitat té. El mateix fenomen succeïria pel que fa als objectius professionals i assistencials, fins i tot, encara amb més distància entre les puntuacions donades pel grup destinatari i les que li assignen la institució i l'animador.

Potser es podria concloure de la columna del grup destinatari que tant la institució com l'animador consideren que el grup destinatari valora menys del que en realitat ho fa els objectius que pot aconseguir el procés d'intervenció. No és estrany doncs que els membres del grup destinatari assenyalin la poca importància que se li dóna al taller de teatre dins el C.P.

2.9. Conclusions de l'avaluació

1. L'iniciativa analitzada s'emmarca en un programa d'animació sociocultural inserit en la programació d'un centre penitenciari per a dones. La comunitat està constituïda per les pròpies internes, els tècnics, el servei de manteniment i el personal de vigilància de la presó.

2. La inestabilitat censal del centre és un element clau respecte el taller de teatre, atès que contribueix d'una manera definitiva a dificultar la creació d'un grup de participants estable i, tanmateix, obstaculitza la generació per part dels animadors de dinàmiques grupals amb caràcter evolutiu.

3. El taller de teatre com a tal té història al centre, però després d'una crisi que el fa disoldre's, al moment de l'avaluació es troba en procés de recreació.

4. El C.P. és públic i sense ànim de lucre. Ideològicament es defineix com un centre de retenció i custòdia de persones privades de llibertat que pretén una intervenció ambiental que les doti d'instruments pel seu millor desenvolupament en l'exterior. El C.P. persegueix en primer lloc finalitats educatives i assistencials, i en segon culturals i professionals. Les activitats realitzades són, en conseqüència, de tipus educatiu, professional i assistencial,

i correspon la seva planificació als especialistes del centre.

5. Les relacions de C.P. amb la resta d'institucions són de col.laboració i periòdicament es realitzen projectes conjunts.

6. La institució promou el procés d'intervenció amb els objectius d'incrementar la participació de l'exterior dins el centre i, tanmateix, incrementar la participació i l'oferta d'activitats complementàries a les internes.

7. La institució pensa que el procés d'intervenció persegueix objectius educatius, recreatius i culturals i afirma no avaluar-lo.

8. La institució creu convenient difondre el procés d'intervenció perquè pot convertir-se en un model, pot incrementar les motivacions pel canvi i informar sobre noves alternatives. Creu, tanmateix, que pot ajudar a canviar la imatge institucional i a promocionar el centre a l'exterior.

9. Els animadors són dos homes amb edats compreses entre 41 i 50 anys, amb un mínim d'experiència de cinc anys en tasques d'intervenció com l'actual i amb formació i experiència professional en el camp del teatre. Un treballa de forma remunerada i l'altre de forma voluntària.

10. Els animadors consideren que els objectius que ha de perseguir el procés d'intervenció són, sobretot, educatius i culturals. Afirmen manifestar envers els destinataris una actitud dialogant, oberta, col.laborant i participativa.

11. Ambdós animadors palesen respecte la planificació del procés opinions diverses, fruit bé d'una manca de planificació prèvia, bé del moment que travessa el grup (encara en procés de formació, la qual cosa obliga a canviar els plans contínuament). Malgrat que l'objectiu sigui el muntatge d'un obra, ambdós consideren més important el procés d'intervenció que el producte.

12. Ambdós animadors pensen que allò més important del procés d'intervenció, totalment en la línia dels objectius de l'animació sociocultural, és el clima relacional generat, la participació de tothom i el fet que tothom hi disfruti.

13. Les decisions entorn el procés d'intervenció són preses conjuntament entre l'animador i el grup destinatari. Malgrat tot les decisions al voltant de la conformació i dinàmica del grup són preses pel seus membres.

14. En general cap dels animadors aplica tècniques teatrals més enllà de les de dicció, articulació i veu. Pel que fa als elements teatrals els animadors els utilitzen només en funció de la posta en escena.

15. El material i el finançament del procés d'intervenció és aportat per la institució, malgrat que alguns elements materials són aportats pel grup destinatari i s'ha de lluitar molt per aconseguir una mínima financiació.

16. La temporalització del procés es realitza en la planificació global i es fa en funció dels interessos de la institució o de dates significatives.

17. No es fa cap avaluació del procés d'intervenció.

18. Tots dos animadors creuen convenient difondre el procés d'intervenció o els seus resultats.

19. Només una mínima part del grup destinatari havien fet abans quelcom de teatre. Entre les raons assenyalades per a participar-hi s'assenyalen, sortir de la rutina, superar-se, reduir condemna o formar-se.

20. El grup destinatari considera que els objectius del procés d'intervenció són educatius, culturals, lúdics i socials. El que més valoren d'aquest procés és la posta en escena, seguit pel fet de passar-s'ho bé, pels aprenentatges realitzats i pel fet de relacionar-se amb la gent. En aquest sentit centren la utilitat del procés en el fet d'expressar-se millor, de desenvolupar-se a nivell personal i emocional i de conèixer-se millor elles mateixes.

21. El grup destinatari creu que el procés d'intervenció afecta de manera significativa a la comunitat i que serveix, fonamentalment, per a dinamitzar-la culturalment.

22. El grup destinatari valora molt als animadors i considera que estan més a prop d'elles que de la institució.

23. Tots els membres del grup destinatari consideren que s'ha de difondre el procés d'intervenció.

24. La valoració global del procés d'intervenció per part del grup destinatari és positiva en gairebé tots els seus aspectes. Consideren que no ha estat positiu el tracte dispensat per la institució i el suport prestat per la comunitat. Allò més positiu de tot el procés ha estat per elles les intervencions dels animadors, les activitats

realitzades i les millors en relació a les seves capacitats expressives i comunicatives.

25. La institució considera més educatiu el procés d'intervenció del que pensen els animadors i el grup destinatari.

26. Hi ha un desconeixement per part de la institució (cal pensar que la directora, que és qui respon el qüestionari institucional, s'hi acaba d'incorporar) de la realitat del procés d'intervenció. Aquest pot estar en la base del distanciament que envers aquella palesen els animadors i el grup destinatari.

27. La institució considera menys educativa, cultural, recreativa i lúdica la tasca de l'animador en el procés d'intervenció del que aquest i el grup destinatari consideren.

28. Tant l'animador com la institució consideren que el procés d'intervenció té menys importància des del punt de vista educatiu, cultural, professional i assistencial pel grup destinatari del que té en realitat.